

2. tillæg til miljøgodkendelse til husdyrproduktionen (IE brug) på Møllevænget 13, 5932 Humble

Godkendelsen omfatter:	Husdyrbruget (IE-brug)
Adresse:	Møllevænget 13, 5932 Humble
Godkendelsen er meddelt til:	Erling Rasmussen, Møllevænget 13, 5932 Humble
Grundejer:	Erling Rasmussen, Møllevænget 13, 5932 Humble
CVR/P:	17946986
CHR nr.:	14735
Konsulent for ansøger:	Anne Sloth, Centrovic
Godkendelse udarbejdet af:	Lene Jultved, Svendborg Kommune
Journal nr.	15/22249

Erling Rasmussen
Møllevænget 13
5932 Humble

Mail: lucas@rasmussen.mail.dk

Kultur, Erhverv og Udvikling
Erhverv, Bolig og Natur
Natur og Klima
Svendborgvej 135
5762 Vester Skerninge

Tlf. 62 23 30 00

keu@svendborg.dk
www.svendborg.dk

Godkendelse efter husdyrlovens¹ kapitel 3.

Godkendelsen omfatter hele husdyrbruget med et dyrehold på i alt 440 DyreEnheder (IE-brug). Godkendelsen er givet på de vilkår, der er angivet under "Afgørelse".

Dato: 28. marts 2017

Godkendt:

Lene Jultved
Agronom

Annonceret på DMA-portalen samt på Svendborg og Langeland Kommuners hjemmeside den 28. marts 2017.

Klagefristen udløber den 25. april 2017.

Søgsmålsfristen udløber den 28. september 2017 (6 mdr. efter annoncering af godkendelsen eller efter en klagenævnsafgørelse).

Revurderes inden den 28. marts 2025.

¹ Husdyrloven, lov 1572 af 20-12-2006: Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, med senere lovbekendtgørelser

Resumé

Erling Rasmussen, Møllevænget 13, 5932 Humble har søgt om at ændre sin miljøgodkendelse, som han fik på ejendommen den 27. august 2010. Der er desuden lavet tillæg nr. 1 den 15. april 2011. Bedriften bliver dermed godkendt tredje gang efter husdyrloven².

Den nuværende tilladte produktion på ejendommen er på 1.000 søer, 26.955 smågrise (7,2 - 32 kg) og 600 polte, svarende til 371 DE, med den nyeste beregningsmåde for DE³.

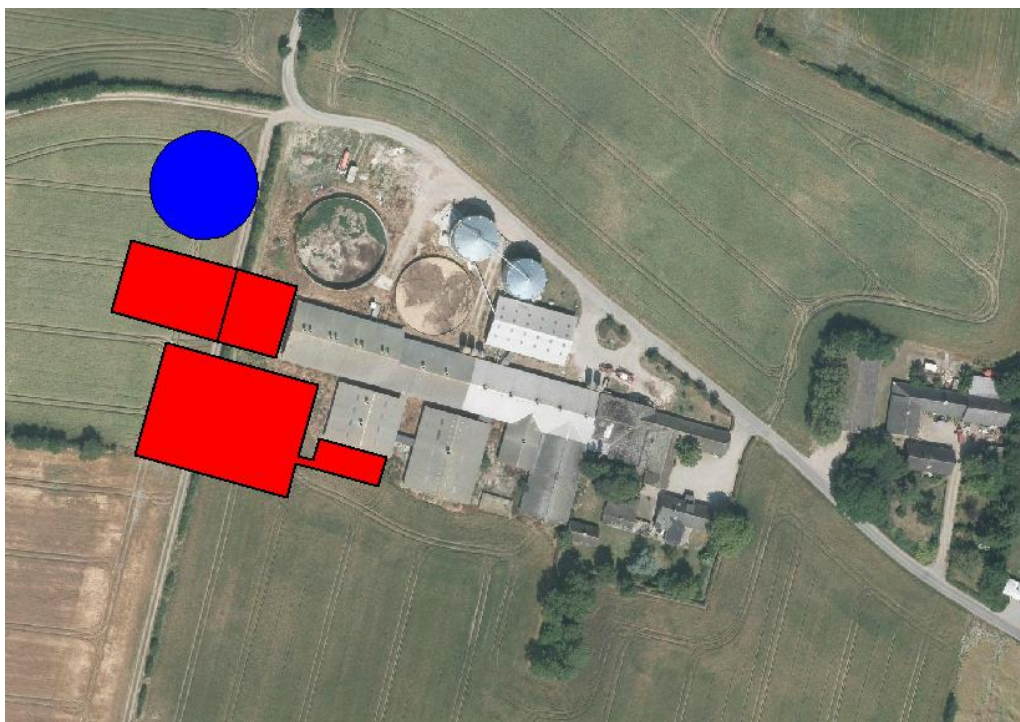
Efter meddelelsen af godkendelsen, vil dyreholdet være tilladt sammensat som vist i tabellen:

Dyreart	Antal	Stipladser	Dyreenheder (DE)
Søer	1.100	1.100	250,00
Smågrise (7,2 – 32 kg)	36.300	5.600	174,52
Polte (32 – 107 kg)	600	150	15,38
I alt			439,9

I ansøgningen ønskes smågrisestalden forlænget med cirka 15 m (smågrisestaldene bliver dermed i alt 56 x 24,4 m), og alle 3 gylletanke bibeholdt og overdækket, i forhold til det tidligere godkendte.

² Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, LBK. nr. 0442 af 13. maj 2016

³ Husdyrgødningsbekendtgørelsen, bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., BEK nr. 1324 af 15/11/2016

Ansøgt staldanlæg i 2017.

Der er søgt om tilladelse til, at udvidelsen af ejendommen kan ske over en 5-årig periode i 2 etaper.

Der bliver i godkendelsen vurderet på følgende:

- Lovens afstande til hhv. nabo, samlet bebyggelse og byzone er overholdt
- Der er lavet en landskabsmæssig vurdering af udbygningen af ejendommen.
- Der skal plantes skærmende beplantning om en del af ejendommen.
- For at nedsætte ammoniakfordampningen fra anlægget, så der leves op til kravet om BAT, skal der indføres følgende:
 - Gylletankene overdækkes
 - Valg af ammoniak reducerende gulvtype
- Der er opbevaringskapacitet af gylle til 10 måneder
- Ammoniakpåvirkningen af den omkringliggende natur ligger indenfor lovens rammer
- Lugtpåvirkningen fra bedriften ligger indenfor lovens rammer

Samlet er det Svendborg Kommunes vurdering, at udvidelsen af husdyrproduktionen på Mølløvænget 13, 5932 Humble, med de fastsatte krav i miljøgodkendelsen, kan opfylde husdyrlovens afskæringskriterier samt krav om anvendelse af Bedste Anvendelige Teknologi (BAT).

Indholdsfortegnelse

Resumé	2
Indledning	6
Svendborg Kommunes afgørelse	7
<i>Lovgrundlag</i>	7
<i>Afgørelse med vilkår</i>	7
Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	8
Varetagelse af landskabelige hensyn	8
Husdyrhold og staldanlæg	9
Foder	9
Egenkontrol og dokumentation	9
<i>Generelle forhold</i>	11
Ændringer og udvidelser	11
Underretningspligt	11
<i>Retsbeskyttelse</i>	11
<i>Revurdering af godkendelse</i>	11
<i>Klagevejledning</i>	12
<i>Søgsmål</i> 13	
Miljøteknisk redegørelse	14
<i>Grundforhold</i>	14
Ansøger og ejerforhold	14
Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	15
Varetagelse af hensyn til landskab	21
Årsproduktion	25
Biaktiviteter	27
<i>Husdyrbrugets anlæg</i>	28
Drift af staldanlæg	28
Ventilation	31
Rengøring	31
Foder	31
Ressourceforbrug	33
Opbevaring og håndtering af olie, kemikalier og medicin	33
Gødningsproduktion, opbevaring og håndtering	34
Driftsforstyrrelser og uheld	35
<i>Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg</i>	36
Ammoniak	36
Påvirkning af naturområder	37
Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV-arter)	40
Lugt	43
Støj	45
Transport	46
Støv	48
Lys	48
Skadedyr	49
Spildevand	49
Affald	49
<i>Forurening og gener fra husdyrbrugets arealer</i>	49
<i>Egenkontrol</i> 49	

0-alternativ	49
Ophør af drift	50
Konklusion	50
Beskrivelse af eventuelle høringssvar, og vurdering	50
BILAG.....	50
<i>Bilag 1. Vilkårsoversigt.</i>	<i>51</i>

Indledning

Svendborg Kommune har via Lykke Pilegaard, Centrovic den 26. august 2015 modtaget ansøgning om udvidelse af husdyrproduktionen på Møllevænget 13, 5932 Humble.

Husdyrbruget godkendes med dette 2. tillæg til miljøgodkendelsen tredje gang efter husdyrloven.

Ved et husdyrbrug forstås en ejendom, hvor der er et dyrehold på mere end 3 dyreenheder (DE), dyreholdet med tilhørende stalde og lign., gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg samt øvrige faste konstruktioner og tilhørende arealer. Pga. husdyrbrugets størrelse er husdyrbruget et IE-husdyrbrug.

Der er den 27. august 2010 givet en miljøgodkendelse til ejendommen. Den 15. april 2011 er der lavet et tillæg til miljøgodkendelsen. Miljøgodkendelsen er taget i brug, idet der er flere dyr end nudriften i godkendelserne, og der er bygget en smågrisestald. Ansøger ønsker i dette 2. tillæg at ændre på placeringen af de planlagte stalde, samt at blive godkendt til flere husdyr.

Forudsætningerne for tillægsgodkendelsen er de oplysninger, ansøger har givet i forbindelse med sagen, samt beregninger i Miljøstyrelsens it-ansøgningssystem, skema nummer 80444. Beregningerne er foretaget med udgangspunkt i tal fra den tilladte produktion pr. 1/1 2007.

Denne tillægsgodkendelse berører kun de forhold, der ønskes ændret i forhold til den tidligere meddelte miljøgodkendelse. Den oprindelige miljøgodkendelse er derfor fortsat gældende for så vidt angår alle øvrige forhold, som ikke beskrives i denne tillægsgodkendelse.

Denne godkendelse er opdelt i 2 dele.

Første del er Svendborg Kommunes afgørelse, som indeholder vilkårene for godkendelsen.

Anden del er en miljøteknisk redegørelse, som danner grundlag for de opstillede vilkår i godkendelsen.

Derudover er der vedhæftet en række bilag, hvor bl.a bilag 1 indeholder en samlet liste over gældende vilkår på bedriften.

Endelig har der i denne sag været foretaget høring af i alt 35 parter.

Der er indkommet i alt 2 høringssvar.

Svendborg Kommunes afgørelse

Lovgrundlag

Husdyrholdet er på i alt 439,9 dyreenheder (DE), og godkendes derfor efter § 12 i husdyrloven⁴ (§ 12 stk. 1.1, som et IE-husdyrbrug).

Som følge af Bekendtgørelse af lov om forpligtende kommunale samarbejder⁵, er det Svendborg Kommune, der administrerer husdyrloven for husdyrbrug i Langeland Kommune.

Svendborg Kommune godkender og fører tilsyn med husdyrbrugets eksterne miljøforhold.

Svendborg Kommune skal i forbindelse med godkendelsen sikre, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen vha. den bedst tilgængelige teknologi (BAT). Desuden skal det sikres, at husdyrbruget kan drives på stedet, så det er foreneligt med hensynet til omgivelserne.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen⁶ fastsætter regler om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug efter kap. 3 i husdyrloven. Desuden sætter bekendtgørelsen regler for udskiftning af udbringningsarealer og regler for revurdering af godkendelser af husdyrbrug.

Som følge af vedtagelsen af ny lov for husdyrbrug⁷, så skal der ifølge § 10 stk. 10 i ikke fastsættes vilkår, der vedrører husdyrbrugets udbringningsarealer fra godkendelser givet efter 2. marts 2017 og frem til lovens ikrafttræden 1. august 2017. Derfor behandles husdyrbrugets arealer ikke i denne miljøgodkendelse. Vi gør dog opmærksom på, at de tidligere stillede vilkår omkring arealerne gælder indtil 1. august 2017.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen⁸ fastsætter bl.a. regler om dyreenhedsberegningerne.

Afgørelse med vilkår

Svendborg Kommune godkender hermed husdyrbruget på Mølløvænget 13, 5932 Humble, Matrikel nr. 5a, Helsned By, Humble m.fl. i henhold til § 12 i Husdyrloven.

Godkendelsen meddeles til ejeren af husdyrbruget pt. Erling Rasmussen, Mølløvænget 13, 5932 Humble, der dermed er ansvarlig for, at husdyrbruget placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med denne godkendelse.

Det afgøres samtidig, at godkendelsen af husdyrbruget ikke medfører en væsentlig virkning på miljøet.

⁴ Husdyrloven, Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov 1572 af 20-12-2006, med senere lovbekendtgørelser

⁵ Bekendtgørelse af lov om forpligtende kommunale samarbejder, LBK nr 614 af 06/05/2015

⁶ Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, Bek. 1283 af 08-12-2014 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

⁷ Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om jordbrugets anvendelse af gødning.... Lov 204 af 28-02-2017.

⁸ Husdyrgødningsbekendtgørelsen, bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., BEK nr. 1324 af 15/11/2016

De samlede vilkår for bedriften, der gælder efter ændringerne, ses i bilag 1 til denne tillægsgodkendelse. Nedenstående nye vilkår er markeret med **blå skriftfarve**, og nye egenkontrolvilkår er markeret med en *. De nye egenkontrolvilkår er meddelt ved påbud efter husdyrlovens § 53 stk. 2. Det er lovmæssigt varslet overfor ansøger jf. samme lovs § 58.

Godkendelsen omfatter hele husdyrbruget og godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er begyndt udnyttet inden 2 år fra den dato, hvor godkendelsen meddeles. Udvidelsen kan ske over en 5-årig periode efter følgende plan:

- Etape 1: Ny smågrisestald 1, samt dyrehold i alle eksisterende bygninger
- Etape 2: Ny sostald, ny smågrisestald 2 og ny gyllebeholder

Hvis godkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden efterfølgende år, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet de seneste 3 år.

Godkendelsen gives på baggrund af de oplysninger som ansøger har sendt frem, den miljøtekniske redegørelse, og på følgende vilkår:

Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

4. De nye bygninger skal placeres som det er beskrevet i ansøgningen.

5. Den nye sostald, skal have et grundplan på ca. 2.000 m², og må højst være 8,6 meter fra jord til tagryg. Smågrisestald 1 skal have et grundplan på ca. 500 m², og smågrisestald 2 skal have et grundplan på ca. 900 m². Kiphøjden må højst være 8,6 meter. Facader og tag beklædes med ikke-reflekterende materiale i samme nuancer som eksisterende stalde.

5a. Gyllebeholder 1, 2 og 3 (ny gyllebeholder) skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.

- Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
- Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
- Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.

Varetagelse af landskabelige hensyn

6. Der skal udarbejdes en beplantningsplan for ejendommen. Planen skal sendes til kommunen inden for et halvt år fra at denne miljøgodkendelse er meddelt (inden den 28. september 2017). Beplantningsplanen skal godkendes af kommunen inden beplantningen påbegyndes.

Husdyrhold og staldanlæg

8. Husdyrbruget skal være sammensat og staldindretningen udført på følgende måde:

Dyrehold Ansøgt 2016	Stald-type	Stald	Vægt	Antal årsdyr	Stipladser	Dyre-enheder*
Polte	Delvis spaltegulv 25-49%	Eksisterende	32-107	600	150	15,38
Søer (eksisterende stald)	Delvis spaltegulv	Løbe- og drægtighedsstald Farestald		687	498	109,29
				548	151	37,36
Søer (ny stald)	Delvis spaltegulv	Løbe- og drægtighedsstald Farestald		413	299	65,7
				552	152	37,64
Smågrise	Delvis spaltegulv	Eksisterende Ny smågrisestald 1 Ny smågrisestald 2	7,2-32	16.850	2.600	81,01
				7.780	1.200	37,4
				11.670	1.800	56,11
Dyreenheder i alt						439,90

*Dyreenheder er beregnet efter husdyrgødningsbekendtgørelsens bilag 1, afsnit H

9. Husdyrbruget må drives med den ansøgte produktion. Den samlede husdyrproduktion må ikke overstige ~~390,2~~ 439,9 DE på årsplan.

Foder

15. Den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som N ab dyr pr. årso x antal årssøer skal være mindre end 42.764 kg N pr. år

- "N ab dyr pr. årso" beregnes ud fra følgende ligning:
$$N \text{ ab dyr, årso} = ((F_{Eso} \text{ pr. årso} \times \text{gram råprotein pr. } F_{Eso}/6250) - 1,98 - (\text{antal fravænnede pr. årso} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,0257)$$

Egenkontrol og dokumentation

69* Der skal føres en logbog eller en produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:

- antal årssøer
- antal fravænnede grise pr. årso
- fravænningsalder og -vægt
- foderforbrug pr. årso
- det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEso i foderblandingerne i henholdsvis drægtigheds- og diegivningsperioden

N ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder.

Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.

Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

75a*. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Generelle forhold

Ændringer og udvidelser

Der må ikke ske ændringer eller udvidelser på husdyrbruget, før dette er anmeldt til og eventuelt godkendt af Svendborg Kommune. Kommunen skal desuden hurtigst muligt orienteres om ændringer i ejerforhold.

Underretningspligt

Den der er ansvarlig for forhold eller indretninger, som kan give anledning til væsentlig forurening eller fare herfor, har pligt til straks at underrette alarmcentralen på tlf.: 112, såfremt driftsforstyrrelser eller uheld medfører væsentlig forurening eller indebærer fare herfor, jf. § 52 i Husdyrloven.

Retsbeskyttelse

Vilkårene i denne godkendelse er omfattet af 8 års retsbeskyttelse, jf. § 40 stk. 1 Husdyrloven. Det betyder, at det som hovedregel ikke vil være muligt at stille nye krav til husdyrbruget inden for de første 8 år efter meddelelsen af godkendelsen, medmindre, der er lavet grundlæggende sagsbehandlingsfejl, eller givet grundlæggende fejlagtige oplysninger, som nødvendiggør, at afgørelsen skal ændres.

Husdyrbrugets egenkontrol er dog undtaget for retsbeskyttelsen, og tilsynsmyndigheden kan revidere denne, for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening, eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn, jf. § 53 stk. 2 i Husdyrloven.

Retsbeskyttelsesperioden regnes fra datoen for denne godkendelse. Påklages godkendelsen, regnes perioden fra den dato, hvor Miljø- og Fødevareklagenævnet træffer afgørelse vedrørende klagen.

Revurdering af godkendelse

Virksomhedens miljøgodkendelse skal revurderes regelmæssigt og mindst hvert 10. år, dog skal første regelmæssige revurdering ske, når der er forløbet 8 år efter at husdyrbruget første gang blev godkendt, jf. § 41, stk. 3 i Husdyrloven.

Første revurdering skal foretages senest d. 28. marts 2025 (8 år efter at godkendelsen er meddelt).

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, jf. § 76 i Husdyrloven.

Klagen skal indgå senest 4 uger efter offentliggørelsen af godkendelsen. Du kan finde godkendelsen på DMA-portalen samt på Svendborg Kommunes hjemmeside www.svendborg.dk og på Langeland Kommunes hjemmeside www.langelandkommune.dk fra den tirsdag den 28. marts 2017, og klagefristen er dermed tirsdag den 25. april 2017.

En eventuel klage skal sendes via Klageportalen, som du finder på www.borger.dk og www.virk.dk, eller via Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk. Du logger på Klageportalen med din NEM-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Du kan finde vejledning i brugen af Klageportalen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside.

Når du klager skal du som privatperson betale et gebyr på 900 kr., som du betaler med betalingskort i Klageportalen. Virksomheder og organisationer skal betale 1.800 kr.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der ikke er indsendt via Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Svendborg Kommune, som videresender anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Det er Miljø- og Fødevareklagenævnet, der træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klage over denne afgørelse har ikke opsættende virkning medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Klager over godkendelser, der indeholder vilkår efter Husdyrlovens § 27 stk. 1 eller stk. 2 har opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Følgende personer og organisationer er klageberettigede i den aktuelle sag jf. § 84 stk. 1 og 3, § 85 stk. 1,2,3,4, § 86 stk. 1 og 2, § 87 stk. 1 og 2 i Husdyrloven:

Ansøger:

- Erling Rasmussen, Møllevenget 13, 5932 Humble

Naboer indenfor lugtkonsekvenszone på 912 m:

- Sten Jørgen Bernsten Høyer, Harnbjergvej 2, Helsned, 5932 Humble
- Ann Rohde & Kurt Helge Rasmussen, Harnbjergvej 4, Helsned, 5932 Humble (desuden bortforpagter)
- Hanne Østergaard, Rue 21, 5900 Rudkøbing (ejer af Harnbjergvej 6)
- Edith Tjørntved Pedersen, Langøvej 19, Kædeby Haver, 5900 Rudkøbing (ejer af Helsnedvej 23)
- Lilli Riget, Hvedevænget 5, 9000 Aalborg (ejer af Køllevvej 1)
- Line Kildegaard Banke & Rasmus Lund Pihl, Bredbakkegård, Køllevvej 2, Helsned, 5932 Humble
- Jens Ulrik Børre Larsen, Lundsgård, Møllevenget 10, Helsned, 5932 Humble
- Henriette Skovhøj Pedersen & David Meyer Hansen, Møllevenget 11, Helsned, 5932 Humble
- Lone & Torkil Conrad Larsen, Møllevenget 12, Helsned, 5932 Humble
- Rikke Andersen & Steffen Christoffersen, Møllevenget 14, Helsned, 5932 Humble
- Tina & Bo Moosdorf Nielsen, Stationsvej 1, 5772 Kværndrup (ejer af Møllevenget 15)
- Pia Nymark & Lars Peder Kjølby, Møllevenget 16, Helsned, 5932 Humble
- Anne Quitzau & Esben Bruun Mortensen, Sundby Parkvej 18, 2. th, 2300 København S (ejer af Møllevenget 17)

- Eva Gravenkamp, Schulweg 11, D 24601 Wankendorf, Tyskland (ejer af Møllevænget 18)
 - Hans Ove Hansen, Møllevænget 19, Helsned, 5932 Humble (desuden bortforpagter)
 - Lone Bukh Kjær, Krusågade 10, 2. th, 1719 København V (ejer af Møllevænget 20)
 - Terkel Bukh Kjær, Hole Skovvej 70, Korup, 5210 Odense NV (ejer af Møllevænget 20)
 - Bodil Bukh Kjær, Lodsvej 27, Tåsinge, 5700 Svendborg (ejer af Møllevænget 20)
 - Niels Bukh Kjær, Tankefuldvej 37, 5700 Svendborg (ejer af Møllevænget 20)
 - Arne Mogens Mathiasen, Hybenvej 25, 3630 Jægerspris (ejer af Møllevænget 22)
 - Malene Lund & Morten Tved, Møllevænget 8, Helsned, 5932 Humble
- I alt 30 personer

Bortforpagtere:

- Knud Madsen, Halevejen 1, 5932 Humble
- Vilfred Jørgensen, Halevejen 20, 5932 Humble

Aftaleparter:

- Arly Hvalsøe Hansen, Helsnedvej 6, 5932 Humble
- Hans Erik Nielsen, Helsnedvej 21, 5932 Humble

Foreninger:

- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Sundhedsstyrelsen, syd@sst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk
- Friluftsrådet, v. Christian Jensen, sydfyn@friluftsradet.dk
- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Meddelelse om denne afgørelse er sendt til alle ovenstående samt til ansøgers konsulent ved centrovic samt Langeland Kommune. Lokalforeningen af Dansk Ornitologisk Forening (langeland@dof.dk) har fået tilsendt en kopi af afgørelsen.

Søgsmål

Ønskes godkendelsen prøvet ved domstolene efter § 90 i Husdyrloven, skal sagen være anlagt senest 6 måneder efter at afgørelsen er meddelt.

Fristen for at anlægge søgsmål er den 28. september 2017 eller 6 måneder efter en eventuelt klagenævnsafgørelse.

Miljøteknisk redegørelse

Der er søgt om 2. tillæg til "Miljøgodkendelse til svineproduktion på Møllevænget 13, Humble" af 27. august 2010. Denne miljøgodkendelse er ikke udnyttet fuldt ud, og ejer søger nu om at ændre den tidligere godkendelse til flere dyr, og en ændret placering af de nye stalde.

I denne miljøtekniske redegørelse er ændringerne vurderet af Svendborg Kommune, og vurderingen danner grundlag for de nye eller ændrede vilkår, der meddeles i tillægsgodkendelsen. Vurderingen skal belyse, hvilke miljømæssige konsekvenser de ansøgte ændringer vil kunne forventes at have på omgivelserne, og om de opfylder husdyrlovens krav om anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

Forudsætningerne for tillægsgodkendelsen er de oplysninger, ansøger har givet i forbindelse med sagen, samt beregninger i Miljøstyrelsens it-ansøgningssystem, jf. skema nummer 80444. Udgangspunktet for beregningerne er den tilladelse der var gældende den 1. januar 2007. Det svarer til nudriften i den eksisterende godkendelse.

Denne tillægsgodkendelse berører kun de forhold, der ønskes ændret i forhold til den tidligere meddelte miljøgodkendelse.

Ansøgers oplysninger er indsat relevante steder under de enkelte afsnit i godkendelsen. De nedenstående vurderinger af Svendborg Kommune er foretaget med hensyn til ansøgers oplysninger, den tidligere miljøgodkendelse fra 13. august 2010, det 1. tillæg fra 15. april 2011 og husdyrloven m.m.

Grundforhold

Ansøger og ejerforhold

Godkendelsen meddeles til husdyrbruget på Møllevænget 13, 5932 Humble. Ansøger og ejer pt. er Erling Rasmusen, Møllevænget 13, 5932 Humble.

Erling Rasmussen ejer desuden Harnbjergvej 8 og 9, 5932 Humble. På Harnbjergvej 8 er der karantænestald for polte. På Harnbjergvej 9 opfedes slagtesvin. Erling Rasmussen køber færdigfoder til de 2 ejendomme. På ejendommen Møllevænget 13 blandes der selv foder.

Svendborg Kommune vurderer, at alternativt vil der kunne opdrættes slagtesvin og polte på enhver anden ejendom og indkøbes til bedriften. Da der ikke er planlagt fælles fodring eller andre driftmæssige sammenhænge mellem Harnbjergvej 8, Harnbjergvej 9 og Møllevænget 13, vurderer Svendborg Kommune, at de 3 ejendomme ikke er teknisk og forureningsmæssigt forbundet med hinanden, og skal derfor ikke godkendes samlet i denne tillægsgodkendelse, jf. Husdyrlovens § 13.

Erling Rasmussen er ansvarlig for, at husdyrproduktionen placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med denne godkendelse, samt at de ansatte på ejendommen er bekendt med godkendelsens vilkår.

De fleste af de tidligere stillede vilkår fra miljøgodkendelsen fra 2010 og 1. tillæg fra 2011 fastholdes (kan ses i bilag 1).

Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

Ansøgers oplysninger

Bygningsmæssige ændringer

I forhold til afgørelse fra 24. oktober 2013 er der ikke ændret på de nye stalde, bortset fra at Ny smågrisestald 2 bliver længere mod vest, fordi der skal være plads til flere smågrise. Smågrisestald 1 og 2 bliver på i alt 56 m x 24,4 m.

Udvidelsen vil ske i to etaper, som opføres inden for hhv. 2 og 5 år.

Etape 1: Ny smågrisestald 1, samt dyrehold i alle eksisterende bygninger.

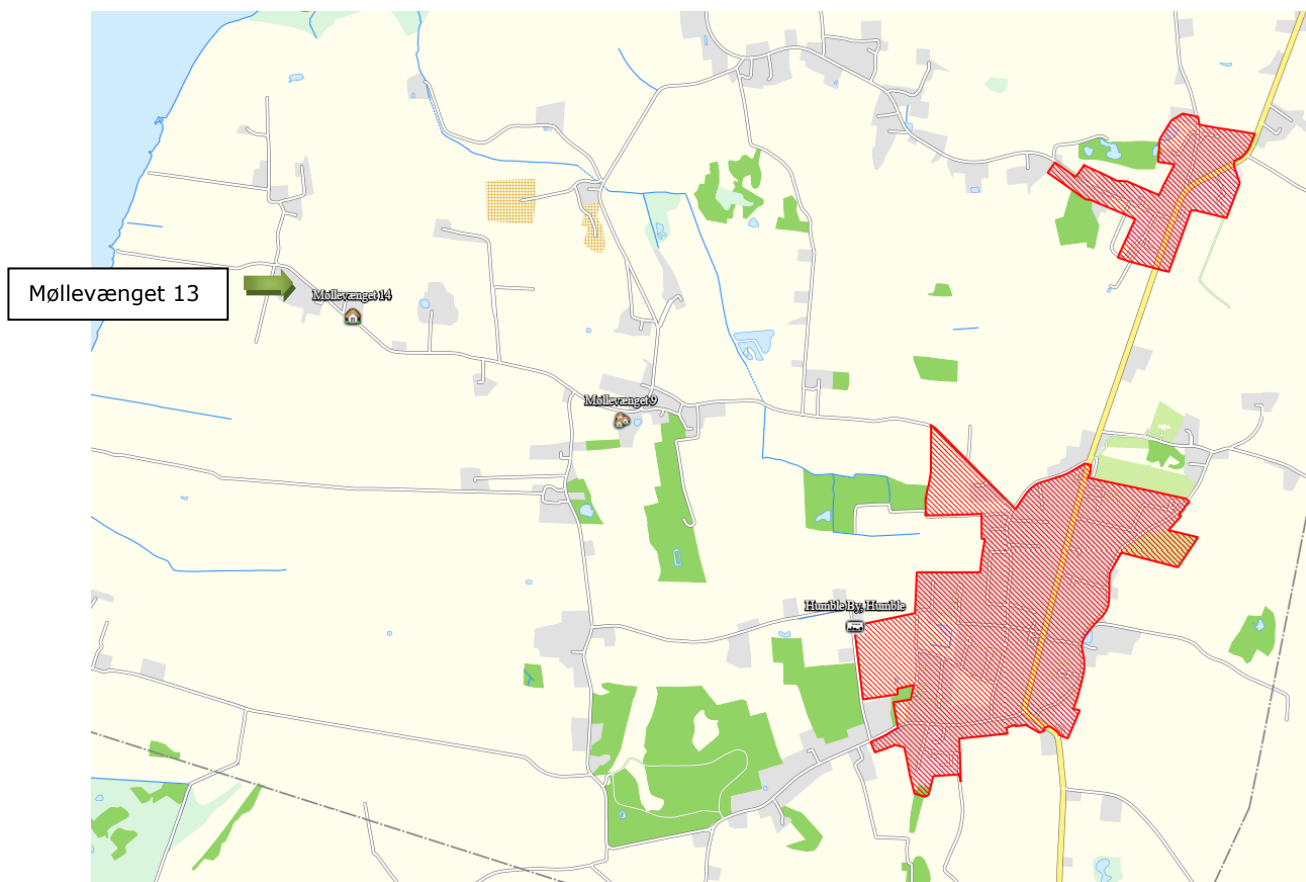
Etape 2: Ny sostald, ny smågrisestald 2 og ny gyllebeholder.

Oversigt over bygningsmassen (det ansøgte) – data fra husdyrgodkendelse.dk.

Godkendt staldanlæg i 2013.

Nærmeste nabo (Mølløvænget 19 -ikke ejet af Erling Rasmussen), samlet bebyggelse (Mølløvænget 9) og byzone/sommerhusområde (Humble by) – data fra husdyrgodkendelse.dk.

Afstandskrav i forhold til Husdyrlovens § 6 og § 20

Afstandsforhold fra nærmeste staldhjørne og til nærmeste nabo	Afstand (m)	Afstands-krav § 6/§ 20 (m)
Byzone eller sommerhusområde* (Humble By)	1.980	50/300
Samlet bebyggelse i landzone mv** (Møllevænget 9)	1.030	50/300
Enkeltbolig (Møllevænget 12 – ejet af ansøger)	60	50/ -
(Møllevænget 14 – nærmeste nabo uden landbrugspligt)	109	
(Møllevænget 10 – nærmeste nabo med landbrugspligt)	340	

* Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde.

** Samlet bebyggelse i landzone mv. eller område i landzone, der i en lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

Ejendommen er placeret i landzone cirka 1 km vest for Helsned.

Følgende matrikler er tilknyttet Møllevænget 13:

Ejerlav	Matrikel
Helsned By, Humble	5a
	9b
	3b
	3c
	3d

Kommunens vurdering

Den nye sostald er planlagt til at blive 51,8 x 38 m svarende til 1.968 m² (ca. 2.000 m²). De nye smågrisestalde er planlagt at blive hhv. 20,2 m og 35,8 m lange og 24,4 m brede, svarende til hhv. 493 m² og 874 m² (ca. 500 m² og 900 m²), i alt 1.367 m².

Ansøger beskriver at bygningerne, der tidligere er givet godkendelse til, kun er ændret med hensyn til sammensætningen af dyr, og en lidt længere smågrisestald.

Svendborg Kommune vurderer, at afstandskravene i forhold til husdyrlovens § 6 og § 20 er overholdt i forhold til nærmeste enkeltbolig, samlet bebyggelse og byzone.

Da den nye gyllebeholder ligger indenfor 300 fra nærmeste nabo, skal den overdækkes, hvilket ansøger har oplyst at den bliver. Der stilles vilkår til dette.

Afstandskrav i forhold til Husdyrlovens § 8

Afstandsforhold fra nye staldanlæg og gyllebeholdere (nærmeste anlæg).	Afstand (m)	Afstands-krav (m)
Fælles vandindvindingsanlæg	> 50	50
Enkelt vandindvindingsanlæg	> 25	25
Vandløb	730	15
Sø	445	15
Dræn	45	15
Offentlig vej/ privat fællesvej	20	15
Levnedsmiddelvirksomhed	> 25	25
Naboskel	12	30
Beboelse på samme ejendom	88	15

Afstandene i forhold til Husdyrlovens § 8 er overholdt undtagen afstande på 30 m til naboskel.

Den nye gyllebeholder kommer til at ligge ca. 12 m fra naboskel ind til matrikel nr. 6g Helsned By, Humble. Der skal derfor undersøges om der kan gives dispensation til at lægge en gyllebeholder på det sted.

Skitse af staldanlægget, hvor de grønne streger er matrikel afgrænsningerne. Pilen peger på punktet, hvor der er 12 m fra gyllebeholder til naboskel.

Ansøger har oplyst følgende omkring den nye gyllebeholder

Begrundelse for at placere den nye gyllebeholder:

- Det er hjørnet af en mark
- Det er ved siden af de andre gyllebeholdere
- Der er gode tilkørselsforhold.

Ejer af matriklen (Jens Ulrik Børre Larsen, Møllevænget 10, 5932 Humble) er blevet hørt, og han har ikke indvendinger imod gyllebeholderens placering.

I henhold til § 8 stk. 3 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, skal nye anlæg placeres i en afstand af mindst 30 meter fra naboskel.

Svendborg kommune har mulighed for at meddele dispensation fra afstandskravet.

I det konkrete tilfælde vurderer vi, at der på baggrund af den praktiske drift (logistiske hensyn) og symmetrien i bygningsmassen samt de landskabelige hensyn (hvorledes bygninger passer i landskabet), kan vi give dispensation til placeringen. Desuden så vægter det, at den tilstødende matrikel er en landbrugsmatrikel, hvor er dyrket landbrugsjord indenfor 30 m fra gyllebeholderen, og der er ikke beboelse på matriklen. Det vægter desuden, at ejer af matriklen ingen indsigelser havde.

Svendborg Kommune meddeler hermed dispensation fra afstandskravet på 30 m til naboskel (nævnt i husdyrlovens § 8) via husdyrlovens § 9 stk. 3.

Ansøger har valgt at overdække alle 3 gyllebeholdere. Det nedsætter ammoniakfordampningen. Der stilles vilkår jf. miljøstyrelsens vilkårsforslag til "Fast overdækning af gyllebeholder med telt", og vilkårene erstatter vilkår det nuværende vilkår 5a. Egenkontrolvilkåret omkring logbog for teltdugen er indført som vilkår 75a, og er varslet overfor ansøger via påbud jf. husdyrlovens § 53 stk. 2. Det er lovmæssigt varslet overfor ansøger jf. samme lovs § 58.

Vilkår 4 omformuleres, så der henvises generelt til ansøgningen.

Vilkår 5 omformuleres med de nye mål for staldene (se nedenstående), og vilkår 5b bortfalder.

De tidligere stillede vilkår fra miljøgodkendelsen fra 2010 og 1. tillæg fra 2011 fastholdes.

Ansøger har ønsket at udvidelsen kan ske i 2 etaper over en 5-årig periode efter følgende plan:

- Etape 1, år 1-2: Ny smågrisestald 1, samt dyrehold i alle eksisterende bygninger
- Etape 2, år 3-5: Ny sostald, ny smågrisestald 2 og ny gyllebeholder

Svendborg Kommune vurderer, at den trinvis udbygning kan godkendes ud fra den praktiske udbygning af besætningen, hvor der bl.a indgår egne polte, der skal opformeres internt for at undgå smitte udefra.

Alternative placeringer

Er beskrevet i miljøgodkendelsen fra 2010.

Fastsættelse af vilkår

4. De nye bygninger skal placeres som det er beskrevet i ansøgningen.

5. Den nye sostald, skal have et grundplan på ca. 2.000 m², og må højst være 8,6 meter fra jord til tagryg. Smågrisestald 1 skal have et grundplan på ca. 500 m², og smågrisestald 2 skal have et grundplan på ca. 900 m². Kiphøjden må højst være 8,6 meter. Facader og tag beklædes med ikke-reflekterende materiale i samme nuancer som eksisterende stalde.

5a. Gyllebeholder 1, 2 og 3 (ny gyllebeholder) skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.

- Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.*
- Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.*
- Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.*

Egenkontrol

75a. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.*

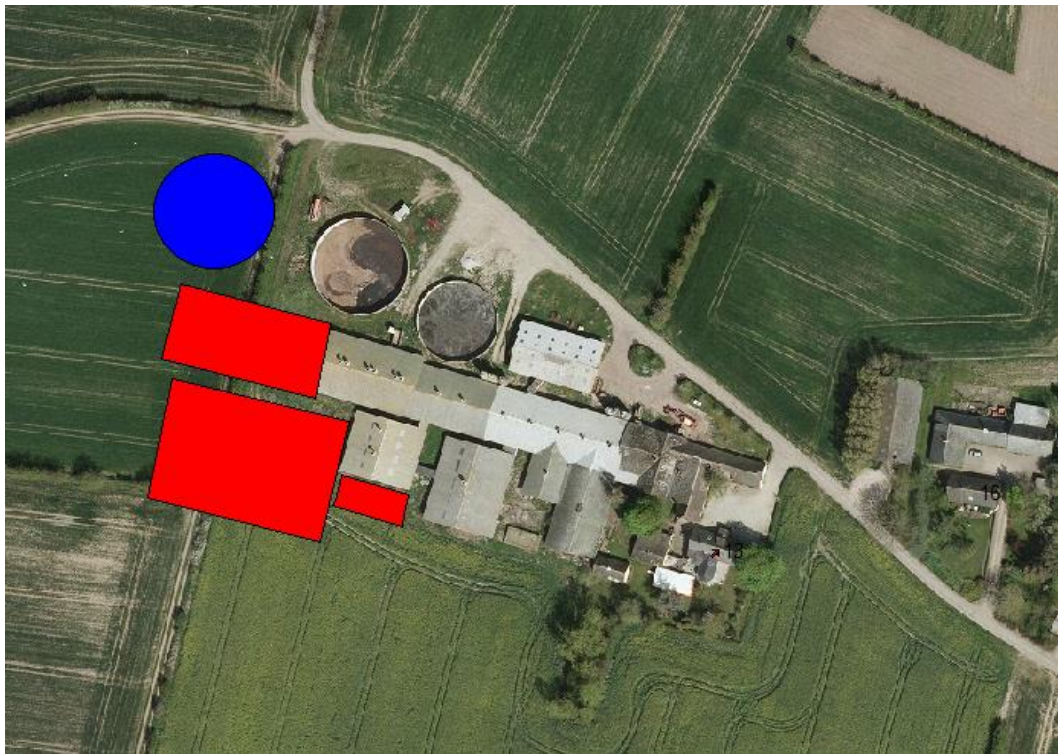
Varetagelse af hensyn til landskab

Ifølge husdyrloven skal hensynet til de landskabelige værdier varetages ved godkendelse af et husdyrbrug. De landskabelige værdier omfatter bl.a. naturværdier, kulturhistoriske, rekreative, geologiske værdier, samt landskabets æstetik og fortælleverdi.

Kommunens vurdering

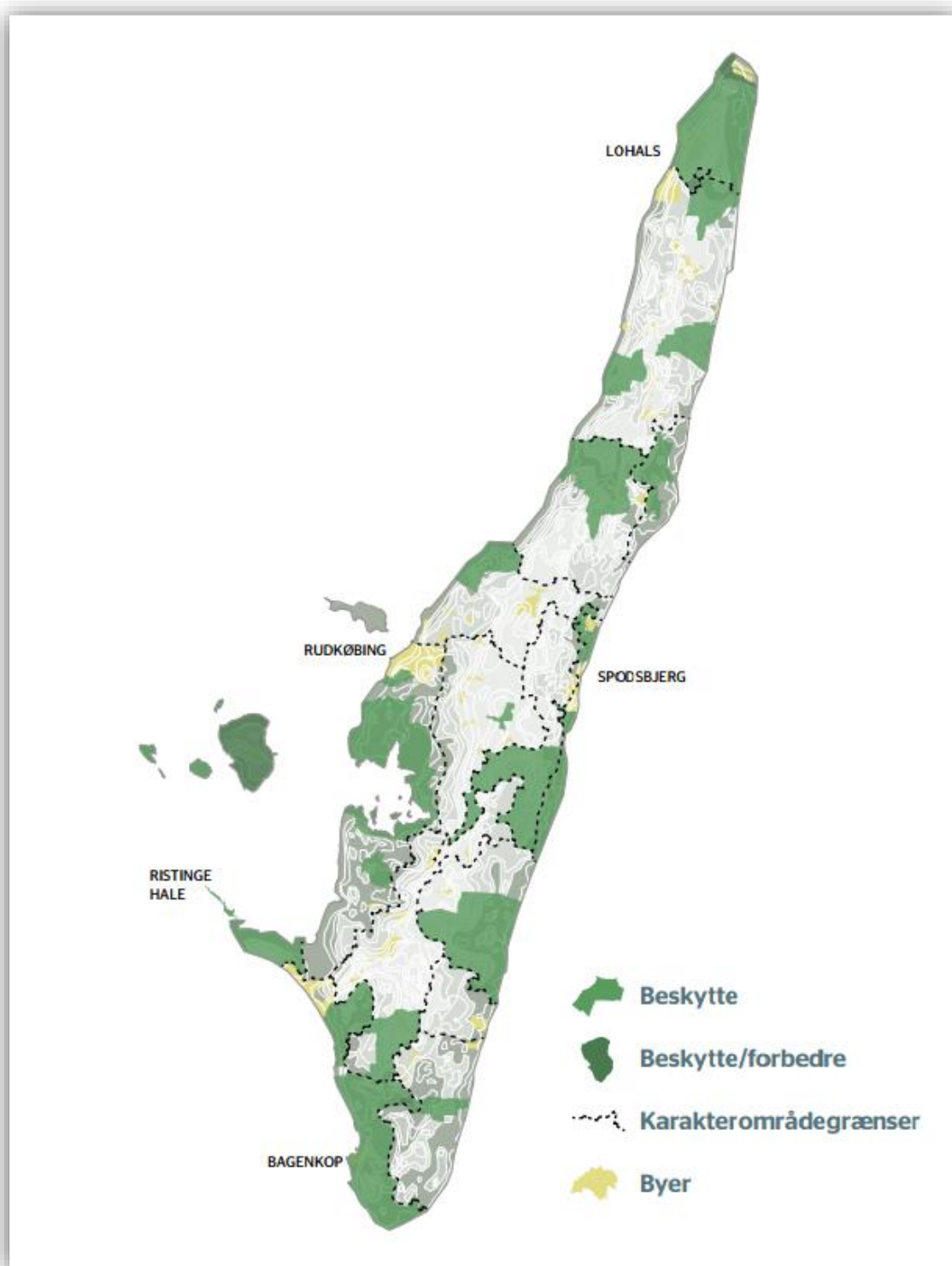
Der er foretaget en detaljeret vurdering af det landskabsmæssige i miljøgodkendelsen i 2010.

Der er lavet en vurdering af "ikke-godkendelsespligt for ændret staldplacering" den 24. oktober 2013, hvor det er vurderet, at det er i orden at udvide mod vest. Der blev givet dispensation til at fjerne dele af det beskyttede dige vest for ejendommen:

Godkendt staldanlæg i 2013.

Langeland Kommune har siden da beskrevet en række områder via Landskabskaraktermetoden, og nået frem til en visse områder der skal beskyttes eller forbedres:

Kort der viser områder med særlige landskabelige værdier.

Arbejdet blev færdigt i 2013, og områderne er bl.a. beskrevet i "Landskabsatlas".

Møllevænget 13 ligger udenfor områder der skal beskyttes eller beskyttes/forbedres.

I kommuneplan 2013-2025 ligger ejendommen udenfor de definerede områder:

- Større sammenhængende landskaber
- Værdifulde landskaber
- Øvrige åbne land
- Geologiske beskyttelsesområder

Ejendommen ligger indenfor område "Særlige udsigter". Det er i kommuneplanen defineret som følgende:

De særlige udsigter

Landskabet indeholder en række værdifulde udsigter, der har stor betydning for oplevelsen af landskabet. Nærheden til havet giver alle Langelands kyster særlige udsigter og visuelle oplevelsesmuligheder. Inden for de udpegede områder er det vigtigt, at de værdifulde udsigtskiler og sigtelinjer sikres, selv om der planlægges for nye arealanvendelser.

Udpegningen af særlige udsigter skal ses som en interessezone, hvor der skal være særlig opmærksomhed på at friholde væsentlige udsigtskiler og sigtelinjer. Dette for at sikre oplevelser af kysten fra landskabet, oplevelser på langs af kystlandskabet, eller oplevelser af kystrummet mellem Langeland og de modstående kyster.

8.2.4

Særlige udsigter

I områder med særlige udsigter (jf. kort 8) skal de mest værdifulde udsigtskiler og sigtelinjer så vidt muligt friholdes for arealanvendelse, tekniske anlæg eller byggeri, der vil påvirke de særlige visuelle oplevelsesmuligheder og visuelle sammenhænge mellem landskabet og farvandet omkring Langeland og på langs af kystlandskabet.

I kommuneplanen er Langeland beskrevet via landskabskarakteranalysemetoden, og for det aktuelle område (Karakterområde 9) hvor ejendommen ligger er det strategiske mål at vedligeholde landskabet. Retningslinjerne beskriver bl.a.:

Nyt landbrugsbyggeri bør placeres i tilknytning til eksisterende bygninger, og den samlede bebyggelse skal tilstræbes en lav karakter og et harmonisk udtryk af hensyn til de lange udsigter, der generelt præger landskabsoplevelsen.

Der er indkommet 2 høringsvar i høringsperioden. I begge høringsvar er der bemærkninger omkring landskabet:

Høringssvar 1:

Natur/landskab: Betydningen for landskabets udseende, at der bliver beplantet omkring de nye stalde med høj beplantning fra starten, så synet fra kysten hovedsageligt fremtræder mest grønt og mindre industrielt. Det står i bilaget, at det vil ske. Er der en tidsfastsættelse for, hvor lang tid efter byggeriets afslutning, at dette skal være sket, og hvor høj beplantningen skal være på beplantningstidspunktet?

Høringssvar 2:

Ejendommen er beliggende i et område hvor udsigten til det Sydfynske Øhav, til Ristinge havn, Ærø, Strynø m.m., er en offentlig herlighedsværdi som der bør værnes om, ved placering af nye bygninger og ny gylletank.

Ny gylletank kunne med hensyntagen til områdets herlighedsværdi placeres sydvest for nye bygninger.

Af ansøgningen fremgår det at der skal plantes skærmende beplantning om en del af ejendommen. På hvilken del af ejendommen skal der ske beplantning. Hvad er skæringsdato for at beplantningen skal være etableret.

Der er i den tidligere godkendelse argumentet omkring, og konkluderet at bedriften landskabsmæssigt kan udvide mod vest.

Med hensyn til den senere kommuneplan er der beskrevet (som nævnt ovenover) at nyt landbrugsbyggeri skal ske i tilknytning til eksisterende bygninger. Det er tilfældet i denne ansøgning. Desuden er det beskrevet, at bebyggelse skal tilstræbes en lav karakter, hvorfor der er stillet vilkår til højden. Mht et harmonisk udtryk af hensyn til de lange udsigter, så vil der med den foreslåede placering vest for ejendommen ikke ændres nævneværdigt i indsigtslinjerne fra vandet og ind i landet (fra vest til øst) og udsigtslinjen fra landet og ud mod vandet (fra øst mod vest). Det vil primært påvirke sigtelinjerne nord-syd.

Svendborg Kommune vurderer at de planlagte bygninger kan etableres ud fra de stillede vilkår omkring byggeriet, i forhold til det landskabsmæssige i Kommuneplanen 2013-2025, samt vurderingerne i den tidligere godkendelse.

Der er tidligere stillet vilkår vedrørende beplantning fra miljøgodkendelsen fra 2010. Vilkårene drejede sig om at ansøger skulle lave en beplantningsplan, der skulle godkendes i Svendborg Kommune inden et år fra godkendelsen var givet. Svendborg Kommune har endnu ikke modtaget en plan for beplantning. Da der er sket ændringer i de planlagte bygningsmasse, og den seneste ændring bliver gennemgået i denne ansøgning, vurderer Svendborg Kommune, at der inden et halvt år skal indsendes en beplantningsplan for ejendommen, der bl.a. indeholder en skitse, en beskrivelse af udseende (planter, højde osv.) samt en tidsplan. Vilkår 6 tilrettes med den nye tidshorisont.

Fastsættelse af vilkår

6. Der skal udarbejdes en beplantningsplan for ejendommen. Planen skal sendes til kommunen inden for et halvt år fra at denne miljøgodkendelse er meddelt (inden den 28. september 2017). Beplantningsplanen skal godkendes af kommunen inden beplantningen påbegyndes.

Årsproduktion

Ansøgers oplysninger

Dyrehold

Den oprindelige godkendelse inden ejendommen blev godkendt efter Husdyrloven var på 625 søer og 15.000 smågrise (7,2-30 kg), i alt 208,35 DE i 2015.

27. august 2010 er der meddelt en §12-miljøgodkendelse til 1.000 søer, 26.955 smågrise (7,2-32 kg) og 600 polte (32-107 kg), i alt 390,2 DE i 2010. Efterfølgende er der givet en række tillæg til blandt andet opførelse af gyllebeholder og ændret staldplacering, samt opførelse af kornsiloer under anmeldeordningen.

Nudriften i nuværende ansøgte tillæg skal være det oprindelige dyrehold (1/1-2007) på 208,35 DE, fordi det er mindre end 8 år siden §12-godkendelse er givet.

Ansøgt dyrehold på 1.100 søer, 36.300 smågrise (7,2-32 kg) og 600 polte (32-107 kg), i alt 439,90 DE.

Vægtinterval og antal kan variere, men det samlede antal dyreenheder (439,90 DE) vil være uændret.

Kommunens vurdering

I godkendelsen fra 2010 er der vist følgende produktion:

Dyrehold Nudrift	Stald- type	Stald- afsnit nr.	Vægt	Antal årsdyr	Stipladser	Dyre- enheder
Søer (Farestald)	Kassestier Delvis spaltegulv	1.1.2 1.1.6		625	151	43,8
Søer (Løbe/ drægtigheds stald)	Delvis spaltegulv	1.1.1 1.1.5 1.1.8 1.1.12		625	474	101,52
Smågrise	Delvis spaltegulv	1.1.3 1.1.4 1.1.7	7,2-30	15.000	2200	69,23
Dyreenheder i alt						214,6

Dyrehold Ansøgt	Stald- type	Stald- afsnit nr.	Vægt	Antal årsdyr	Stipladser	Dyre- enheder
Polte	Delvis spaltegulv	1.1.5	32-107	600	150	16,67
Søer (farestald)	Delvis spaltegulv	1.1.6 1.1.10		1000	278	70,11
Søer (Løbe/ drægtigheds stald)	Delvis spaltegulv	1.1.5 1.1.8 1.1.9 1.1.12		1000	722	162,44
Smågrise	Delvis spaltegulv	1.1.4 1.1.7 1.1.11	7,2-32	26.955	4.400	140,98
Dyreenheder i alt						390,2

Beregningerne er foretaget ud fra den på den tid gældende DE beregning (Afsnit B i bilag 1 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen).

Ansøger har indsendt beregninger i husdyrgodkendelse.dk via skema 80444. Der er det samme udgangspunkt som i ansøgningen fra 2010, idet der er beskrevet i husdyrloven, at nudrift skal være den godkendte produktion 8 år tilbage. Det vil med den nuværende beregningsmåde for DE svare til 208,35 DE (husdyrgødningsbekendtgørelsens bilag 1, afsnit H).

Den ansøgte produktion er:

Dyrehold Ansøgt 2016	Stald-type	Stald	Vægt	Antal årsdyr	Stipladser	Dyre-enheder*
Polte	Delvis spaltegulv 25-49%	Eksisterende	32-107	600	150	15,38
Søer (eksisterende stald)	Delvis spaltegulv	Løbe- og drægtighedsstald Farestald		687	498	109,29
				548	151	37,36
Søer (ny stald)	Delvis spaltegulv	Løbe- og drægtighedsstald Farestald		413	299	65,7
				552	152	37,64
Smågrise	Delvis spaltegulv	Eksisterende	7,2-32	16.850	2.600	81,01
		Ny smågrisestald 1		7.780	1.200	37,4
		Ny smågrisestald 2		11.670	1.800	56,11
Dyreenheder i alt						439,90

*Dyreenheder er beregnet efter husdyrgødningsbekendtgørelsens bilag 1, afsnit H

Den ansøgte produktion er samlet set dermed på 1.100 søer, 36.300 smågrise (7,2-32 kg) og 600 polte (32-107 kg), i alt 439,9 DE.

Placeringen af staldafsnittene er vist i afsnittet ovenfor.

Der stilles vilkår om, at husdyrproduktionen må etableres, og at produktionen skal være sammensat og indrettet, som beskrevet i ansøgningen. Dermed erstattes vilkår 8 og 9 med den nye ansøgnings data. Vilkår 11 og 12 bortfalder, da de ikke er relevante mere.

Der er i den eksisterende miljøgodkendelse fastsat vilkår om dokumentation for husdyrproduktionens størrelse (vilkår 66), og dette vilkår vil fortsat være gældende for den nu godkendte produktion.

Fastsættelse af vilkår

Husdyrbruget skal være sammensat og staldindretningen udført på følgende måde:

Dyrehold Ansøgt 2016	Stald-Type	Stald	Vægt	Antal årsdyr	Stipladser	Dyreenheder*
Polte	Delvis spaltegulv 25-49%	Eksisterende	32-107	600	150	15,38
Søer (eksisterende stald)	Delvis spaltegulv	Løbe- og drægtighedsstald Farestald		687	498	109,29
				548	151	37,36
Søer (ny stald)	Delvis spaltegulv	Løbe- og drægtighedsstald Farestald		413	299	65,7
				552	152	37,64
Smågrise	Delvis spaltegulv	Eksisterende	7,2-32	16.850	2.600	81,01
		Ny smågrise-stald 1		7.780	1.200	37,4
		Ny smågrise-stald 2		11.670	1.800	56,11
Dyreenheder i alt						439,90

*Dyreenheder er beregnet efter husdyrgødningsbekendtgørelsens bilag 1, afsnit H

Den samlede husdyrproduktion må ikke overstige 439,9 DE på årsplan.

I tilfælde af ændringer af dyreenhedsdefinitionerne skal det påpeges, at man ved fortolkning af en afgørelse skal tage udgangspunkt i det godkendte antal dyr og vægt.

Biaktiviteter

Der er ingen ændringer i forhold til tidligere, hvor der ikke var biaktiviteter.

Husdyrbrugets anlæg

Drift af staldanlæg

I dette afsnit beskrives og vurderes den ydre og indre indretning af staldanlæg, opbevaringsanlæg, foderopbevaringsanlæg mm.

Ansøgers oplysninger

I forhold til afgørelse fra 24. oktober 2013 er der ikke ændret på de nye stalde, bortset fra at Ny smågrisestald 2 bliver længere mod vest, fordi der skal være plads til flere smågrise. Smågrisestald 1 og 2 bliver på i alt 56 m x 24,4 m.

Ansøger har vist følgende i husdyrgodkendelse.dk:

Oversigt over bygningsmassen (det ansøgte) – data fra husdyrgodkendelse.dk.

Ansøger har beregnet BAT kravet for N, det er vist i ammoniakafsnittet.

Ansøger har beregnet BAT kravet for P:

BAT-fosfor

Jf. Miljøstyrelsens Vejledende emissionsgrænseværdier er følgende BAT-niveau beregnet.

250 DE søer i gyllebaserede systemer x 23,9 kg P ab lager/DE =	5.975 kg P ab lager
174,52 DE smågrise på delvis fast gulv x 29,2 kg P ab lager/DE =	5.096 kg P ab lager
15,38 DE slagtesvin på delvis fast gulv x 22,3 kg P ab lager/DE =	343 kg P ab lager
Samlet BAT-niveau, fosfor	11.414 kg P ab lager

Kommunens vurdering

Kort beskrivelse af tidligere stalde:

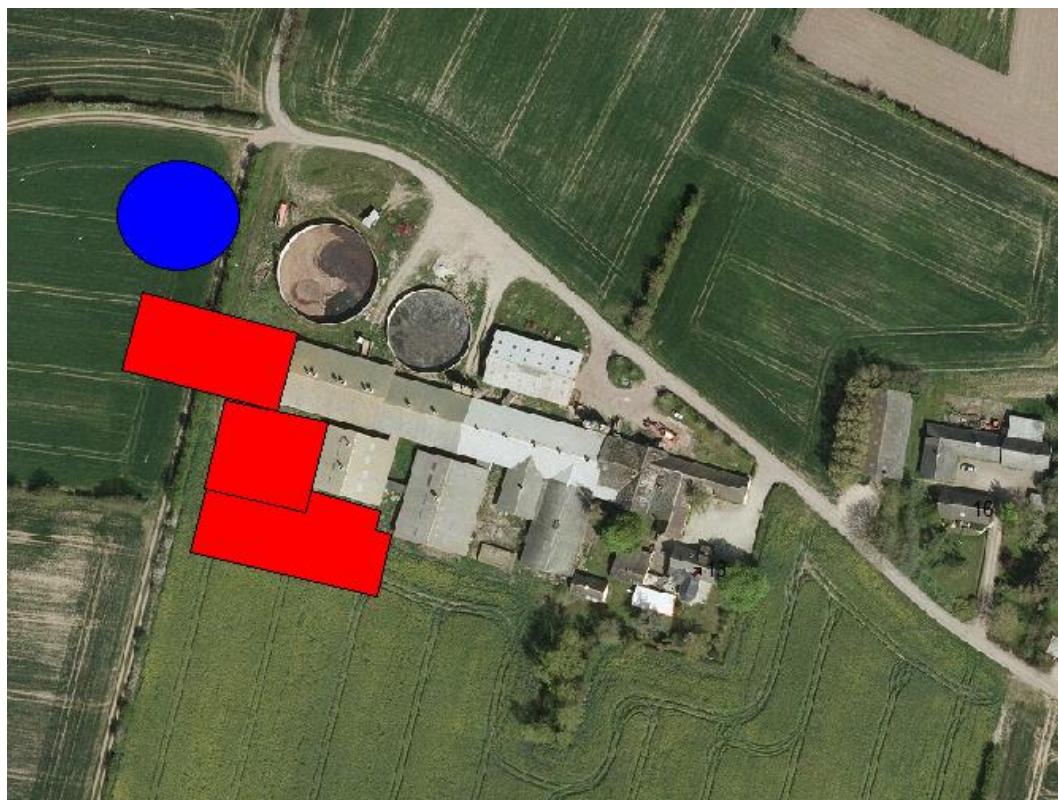
I godkendelsen fra 2010 var der søgt om at udvide staldanlægget med en farestald, en drægtighedsstald, en klimastald og en ny gyllebeholder (3.000 m³) (se billede 1).

I tillæg nr. 1 fra 2011 var der søgt om, at den nye gyllebeholder blev udvidet til 5.000 m³, og skulle overdækkes, samt den ene eksisterende gyllebeholder på 2.000 m³ skulle nedlægges.

I 2012 blev der, via anmeldeordningen, givet tilladelse til opførsel af 2 kornsiloer, der er bygget.

I 2013 blev der givet tilladelse til at ændre placeringen af de nye stalde, p.g.a brandtekniske krav (se billede 2). Der blev desuden givet dispensation til at fjerne dele af det beskyttede dige vest for ejendommen.

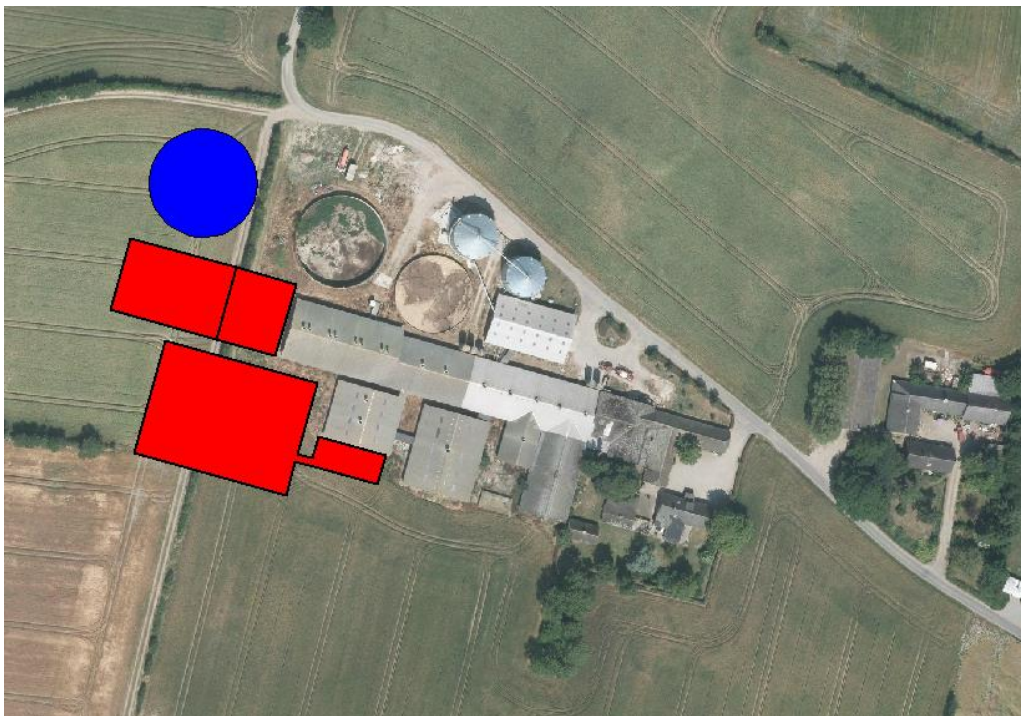
I den aktuelle ansøgning, som vi behandler nu, ønskes smågrisestalden forlænget med cirka 15 m (smågrisestaldene bliver dermed i alt 56 x 24,4 m), og alle 3 gylletanke bibeholdt og overdækket, i forhold til det godkendte i 2013 (se billede 3).

Billede 1. Ansøgt staldanlæg i 2010.

Billede 2. Ansøgt staldanlæg i 2013.

Billede 3. Ansøgt staldanlæg i 2017.

Der er i det ansøgte kun ændret længden af smågrisestaldene (udvidelse mod vest). De tidligere beskrivelser og krav til driften er dermed stadigvæk gældende. Der er i vilkår 8 stillet krav til staldsystemet i de enkelte afsnit.

I kapitlet omkring ammoniak er der beskrevet at det ansøgte lever op til kravene omkring BAT mht. kvælstof.

I kapitlet omkring foder er der beskrevet at det ansøgte lever op til kravene omkring BAT mht. fosfor.

Med baggrund i ansøgers oplysninger og beregninger, vurderer kommunen at det ansøgte projekt opfylder BAT-krav mht. ammoniak og fosfor, samt lever op til Miljøstyrelsens standardvilkår mht. ammoniak.

Ventilation

Kommunens vurdering

Der er ingen ændringer i forhold til den tidligere miljøgodkendelse, og de tidligere stillede vilkår fra miljøgodkendelsen fra 2010 og 1. tillæg fra 2011 fastholdes.

Rengøring

Kommunens vurdering

Der er ingen ændringer i forhold til den tidligere miljøgodkendelse, og de tidligere stillede vilkår fra miljøgodkendelsen fra 2010 og 1. tillæg fra 2011 fastholdes.

Foder

Ansøgers oplysninger

Der er i den tidligere godkendelse beskrevet at fodringsanlægget er et tørfodringsanlæg.

Ansøger havde i første ansøgning valgt at foderkorrigere mht. N og P, og skriver følgende:

Ansøger vil leve op til vejledende grænseværdi for ammoniak ved at foderoptimere, idet der er foretaget foderkorrektion hos søerne svarende til 26.946 kg N ab dyr. Beregnet efter følgende ligninger, hvor de enkelte værdier ikke er bindende, så længe det samlede kg N og P ab dyr for produktionen er overholdt.

N ab dyr pr årsso:

$(FE \text{ pr årsso} \times g \text{ råprotein pr FE})/6250 - 1,98 - (\text{frav. grise pr årsso} \times \text{frav. vægt} \times 0,0257 \text{ kg N pr. kg tilvækst})$
 $= (1530 \text{ FE pr årsso} \times 133,1 \text{ g råprotein pr FE})/6250 - 1,98 - (33 \text{ frav. grise pr årsso} \times 7,2 \text{ kg frav. vægt} \times 0,0257 \text{ kg N pr. kg tilvækst}) = 24,5 \text{ kg N ab dyr pr. so.}$

For at kunne leve op til max. kg P/ha vil ansøger foretage foderkorrektion hos søerne svarende til 5.872 kg P ab dyr. Beregnet efter følgende ligninger, hvor de enkelte værdier ikke er bindende, så længe det samlede kg P ab dyr for produktionen er overholdt.

P ab dyr pr. årsso:

$(FE \text{ pr årsso} \times g \text{ fosfor pr FE})/1000 - 0,58 - (\text{frav. grise pr årsso} \times \text{frav. vægt} \times 0,006 \text{ kg P pr kg tilvækst})$
 $= (1530 \text{ FE pr årsso} \times 4,8 \text{ g fosfor pr FE})/1000 - 0,58 - (33 \text{ frav. grise pr årsso} \times 7,2 \text{ kg frav. vægt} \times 0,006 \text{ kg P pr kg tilvækst}) = 5,34 \text{ kg P ab dyr pr. so.}$

BAT for fosfor er overholdt uden korrektioner

Da arealerne ikke skal behandles i denne ansøgning alligevel, så har ansøger valgt at trække foderkorrektionen mht. P tilbage, da BAT for fosfor er overholdt uden korrektioner.

Ansøger havde i første omgang valgt at korrigere på råprotein indholdet i foderet. Det er ændret i den endelige ansøgning til at ændre på antallet af smågrise til 32 fravænnede smågrise pr. årssø.

Kommunens vurdering

Kvælstof:

I afsnittet "Forurening og gener fra husdyrbruget" er beskrevet hvorledes ansøgningen lever op til BAT kravet omkring ammoniak.

I "Teknologiblade om kvælstofindhold i sofoder" er beskrevet hvorledes kvælstof kan tilrettes i foderet i en sobesætning. Der stilles vilkår ud fra dette teknologiblade, idet ansøger har valgt at tilrette indholdet af kvælstof via sofoderet til en maksimal værdi på 42.763,88 kg N pr. år i den samlede gødningsmængde. Ansøger har valgt at tilrette proteintildelingen i foderet. Da det gøres via den beskrevne ligning i ovenstående teknologiblade har ansøger metodefrihed for at vælge tiltaget. Ansøger har valgt at tilrette via det opgivne antal af fravænnede smågrise pr. årssø. I husdyrgodkendelse.dk er de relevante data fra ansøgers ligning indsat. Vilkåret skal kun indeholde et tal for hvor meget kvælstof der udledes i gødningen – ikke det konkrete tiltag der er oplyst i ansøgningskemaet.

Det tidligere stillede vilkår nr. 15, erstattes med nedenstående driftsvilkår 15. Det tidligere stillede egenkontrolvilkår nr. 69 erstattes af nedenstående egenkontrolvilkår 69. Egenkontrolvilkåret er varslet overfor ansøger via påbud jf. husdyrlovens § 53 stk. 2. Det er lovmæssigt varslet overfor ansøger jf. samme lovs § 58.

Fosfor:

Svendborg Kommune har beregnet et BAT-niveau ud fra fosfor emissionsgrænseværdierne "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) – Husdyrbrug med konventionelt hold af søger med pattegrise til fravæning (gyllebaserede staldsystemer – omfattet af husdyrlovens § 11 og § 12)", og i "BAT-emissionsgrænseværdier for slagtesvin § 11 og § 12" og "BAT-emissionsgrænser for smågrise § 11 og § 12", samt ud fra de justerede BAT-grænser for fosfor pga. ændrede DE-omregningsfaktorer for svin:

Smågrise 29,2 kg P/DE ab lager
Slagtesvin 22,3 kg P/DE ab lager
Søer 23 kg P/DE ab lager

Dermed fås det sammen BAT-niveau for fosfor som ansøger har beregnet på 11.414 kg.

Idet dette tillæg ikke skal behandle arealer efter 2/3 2017 ifølge den nye Husdyrlov (Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om jordbrugets anvendelse af gødning.... Lov 204 af 28-02-2017.) er det ikke relevant at bruge fodertiltag mht fosfor for at nedsætte kg P ab lager. Ansøger har tilrettet ansøgningskemaet i husdyrgodkendelse.dk til dette, og får dermed 11.233 kg P ab lager. Dermed er BAT-niveauet for fosfor opfyldt.

Med baggrund i ansøgers oplysninger og beregninger under "Drift af staldanlæg", vurderer kommunen at det ansøgte projekt opfylder BAT-krav i forhold til foder, samt lever op til Miljøstyrelsens standardvilkår.

Drift

15. Den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som N ab dyr pr. årssø x antal årssøer skal være mindre end 42.764 kg N pr. år

- "N ab dyr pr. årssø" beregnes ud fra følgende ligning:

$$N \text{ ab dyr, årssø} = ((F\text{Eso pr. årssø} \times \text{gram råprotein pr. FEso}/6250) - 1,98 - (\text{antal fravænnede pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,0257)$$

Egenkontrol

69* Der skal føres en logbog eller en produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:

- antal årssøer
- antal fravænnede grise pr. årssø
- fravænningsalder og -vægt
- foderforbrug pr. årssø
- det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEso i foderblandingerne i henholdsvis drægtigheds- og diegivningsperioden

N ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder.

Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.

Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Ressourceforbrug

Kommunens vurdering

Idet der vil blive opstaldet 10 % flere søer samt ca. 27 % flere smågrise, vil vandforbruget til drikke og rengøring stige foruden strømforbruget. Det vurderer Svendborg Kommune ligger indenfor de BAT konklusioner, der er vurderet i den tidligere godkendelse.

Der er ingen ændringer i forhold til vilkårene i den tidligere miljøgodkendelse, og de tidligere stillede vilkår fra miljøgodkendelsen fra 2010 og 1. tillæg fra 2011 fastholdes.

Opbevaring og håndtering af olie, kemikalier og medicin

Olie

Kommunens vurdering

Der er ingen ændringer i forhold til den tidligere miljøgodkendelse, og de tidligere stillede vilkår fra miljøgodkendelsen fra 2010 og 1. tillæg fra 2011 fastholdes.

Kemikalier

Kommunens vurdering

Der er ingen ændringer i forhold til den tidligere miljøgodkendelse, og de tidligere stillede vilkår fra miljøgodkendelsen fra 2010 og 1. tillæg fra 2011 fastholdes.

Medicin

Kommunens vurdering

Der er ingen ændringer i forhold til den tidligere miljøgodkendelse, og de tidligere stillede vilkår fra miljøgodkendelsen fra 2010 og 1. tillæg fra 2011 fastholdes.

Gødningsproduktion, opbevaring og håndtering

Ansøgers oplysninger

Opbevaringskapacitet

Til forskel fra tidligere tillæg tages eksisterende gyllebeholder ikke ud af drift i ansøgt.

Gyllebeholder	Størrelse	Fordeling i ansøgt	
1	2.000 t	20 %	
2	3.000 t	30 %	
Ny	5.000 t	50 %	Overdækkes i ansøgt
I alt	10.000 t	100 %	

Ansøger har senere oplyst, og medtaget i beregningerne, at de to eksisterende gyllebeholdere er overdækket.

Gødningsproduktion

Årlig mængde produceret svinegylle er i ansøgt beregnet på baggrund af Byggeblad 95.03-03.

Revideret 28.10.2009:

1.100 søer	6.693 t
36.300 smågrise (7,2-32 kg)	4.993 t
600 slagtesvin (32-107 kg)	284 t
Fradrag for overdækket beholder 3	- 398 t
Samlet mængde gylle	11.572 t

Med i alt 10.000 t opbevaringskapacitet, svarer det til 10 måneders opbevaringskapacitet. Der er dermed tilstrækkeligt med opbevaringskapacitet i de tre godkendte gyllebeholdere på ejendommen.

Kommunens vurdering

Da gyllebeholder 1 og 2 også er overdækkede, vil det medføre en fradrag på yderligere 480 m³ (jf. byggebladet, så er regnvandsmængden 0,4 m³/m² overflade i gyllebeholderen). Gyllemængden vil dermed blive 11.092 m³. Dermed er der opbevaringskapacitet til cirka 10,8 måned.

Ansøgningen kan dermed leve op til husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om 9 måneders opbevaringskapacitet.

I miljøgodkendelsen fra 2010 er beskrevet hvordan gylle håndteres ved pumpning til og fra gyllebeholderen. Det tidligere stillede vilkår nr. 29 fastholdes.

Driftsforstyrrelser og uheld

Kommunens vurdering

Der er ingen ændringer i forhold til den tidligere miljøgodkendelse, og de tidligere stillede vilkår fra miljøgodkendelsen fra 2010 og 1. tillæg fra 2011 fastholdes.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

I det følgende afsnit er der foretaget en vurdering af, om det ansøgte vil have væsentlige negative konsekvenser for omgivende beskyttede naturarealer og omkringboende. I forbindelse med sagsbehandlingen af godkendelsespligtige husdyrbrug, skal der foretages en vurdering af, om der kan indføres renere teknologi til at mindske forskellige emissioner fra virksomheden, f.eks. lugt og ammoniak. Der vil i afsnittet vedr. anvendelse af bedste tilgængelige teknologi (BAT), blive foretaget en vurdering af, om disse bidrag til omgivelserne kan reduceres ud over de generelle reduktionskrav.

Ammoniak

Ansøgers oplysninger

Ansøger havde ved indsendelse beregnet BAT niveauet for ammoniak manuelt. Siden er følgende indsendt som supplerende oplysning:

BAT:

Ansøger vil leve op til vejledende grænseværdi for ammoniak ved at foderoptimere, idet der er foretaget foderkorrektion hos søerne svarende til 26.946 kg N ab dyr. Beregnet efter følgende ligninger, hvor de enkelte værdier ikke er bindende, så længe det samlede kg N og P ab dyr for produktionen er overholdt.

N ab dyr pr årssø:

$(FE \text{ pr årssø} \times g \text{ råprotein pr FE})/6250 - 1,98 - (\text{frav.grise pr årssø} \times \text{frav.vægt} \times 0,0257 \text{ kg N pr. kg tilvækst})$
 $= (1530 \text{ FE pr årssø} \times 133,1 \text{ g råprotein pr FE})/6250 - 1,98 - (33 \text{ frav.grise pr årssø} \times 7,2 \text{ kg frav.vægt} \times 0,0257 \text{ kg N pr. kg tilvækst}) = 24,5 \text{ kg N ab dyr pr. sø.}$

Kommunens vurdering

Siden ansøger har indsendt ansøgningen, er det blevet muligt at beregne BAT niveauet direkte i ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk. Den beregnede BAT-værdi for staldene er på 4.554,21 NH₃-N. Det er en beregnet ammoniaktab på 4.505,13 kg NH₃-N. Ansøgningen lever dermed op til BAT kravet for ammoniak.

Der er i den tidligere ansøgning stillet vilkår omkring ansøgers valg af et bestemt staldsystem, og at overdække den største af gyllebeholderen. Disse vilkår videreføres, men suppleres med et vilkår om at alle gyllebeholderene skal være overdækket (se afsnit "Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold"), samt vilkår til gulvtype i oversigten over tilladt dyrehold (se afsnit "husdyrhold og staldanlæg"). Ansøger har denne gang valgt at leve op til BAT-kravet ved desuden at foderoptimere. Der stilles vilkår omkring dette under afsnittet omkring foder.

Ansøger har dermed valgt at benytte typen af gulv, at overdække gyllebeholderene og at arbejde med proteinindholdet i foderet (antal smågrise pr. årssø) for at leve op til BAT kravene omkring ammoniak. I den tidligere godkendelse var der valgt at lave gyllekøling for at leve op til ammoniak-kravene. Det er taget ud af denne ansøgning, og dermed falder vilkår nr. 33-38 væk.

Det krævede generelle ammoniakreduktionskrav er på 4.857,62 kg NH₃-N jf. husdyrgodkendelse.dk. Det er opfyldt i ansøgningen.

Kommunen vurderer derfor, at det ansøgte projekt opfylder BAT-krav samt lever op til Miljøstyrelsens standardvilkår med hensyn til ammoniak.

Påvirkning af naturområder

I dette afsnit har Svendborg Kommune vurderet en eventuel ammoniakbelastning på nærliggende naturområder, herunder international natur.

Møllevænget 13 ligger lige på kanten af Natura 2000-område nr. 127 Det Sydfynske Øhav. Udpegningsgrundlaget i forhold til naturtyper er: sandbanker, vadeblader, kystlaguner og søer, større lavvandede bugter og vige, rev, enårig vegetation på stenede strandvolde, flerårig vegetation på stenede strande, kystklinter/-klipper, enårige strandplanter der koloniserer mudder og sand, strandenge, forstrand og begyndende klitdannelser, hvide klitter og vandremiler, grågrønne klitter, kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks, vandløb, tørre kalksandsoverdrev, kalkoverdrev, sure overdrev, urtebræmmer eller skyggende skovbryn, avneknippemoser, kildevæld med kalkholdigt vand, rigkær, bøgeskove på muldbund, egeblandskov samt elle- og askeskov ved vandløb, søer og væld.

Baggrundsbelastningen i området omkring ejendommen er ifølge data på Miljøportalen 10,3 kg N/ha/år.

Der skal foretages en beregning af ammoniakafsætningen til nærmeste § 7-område, og hvis der er andre naturområder, som ligger tættere på, så også en beregning hertil. Det gælder også, hvis det nærmeste område er lavt målsat (C- og D-målsat).

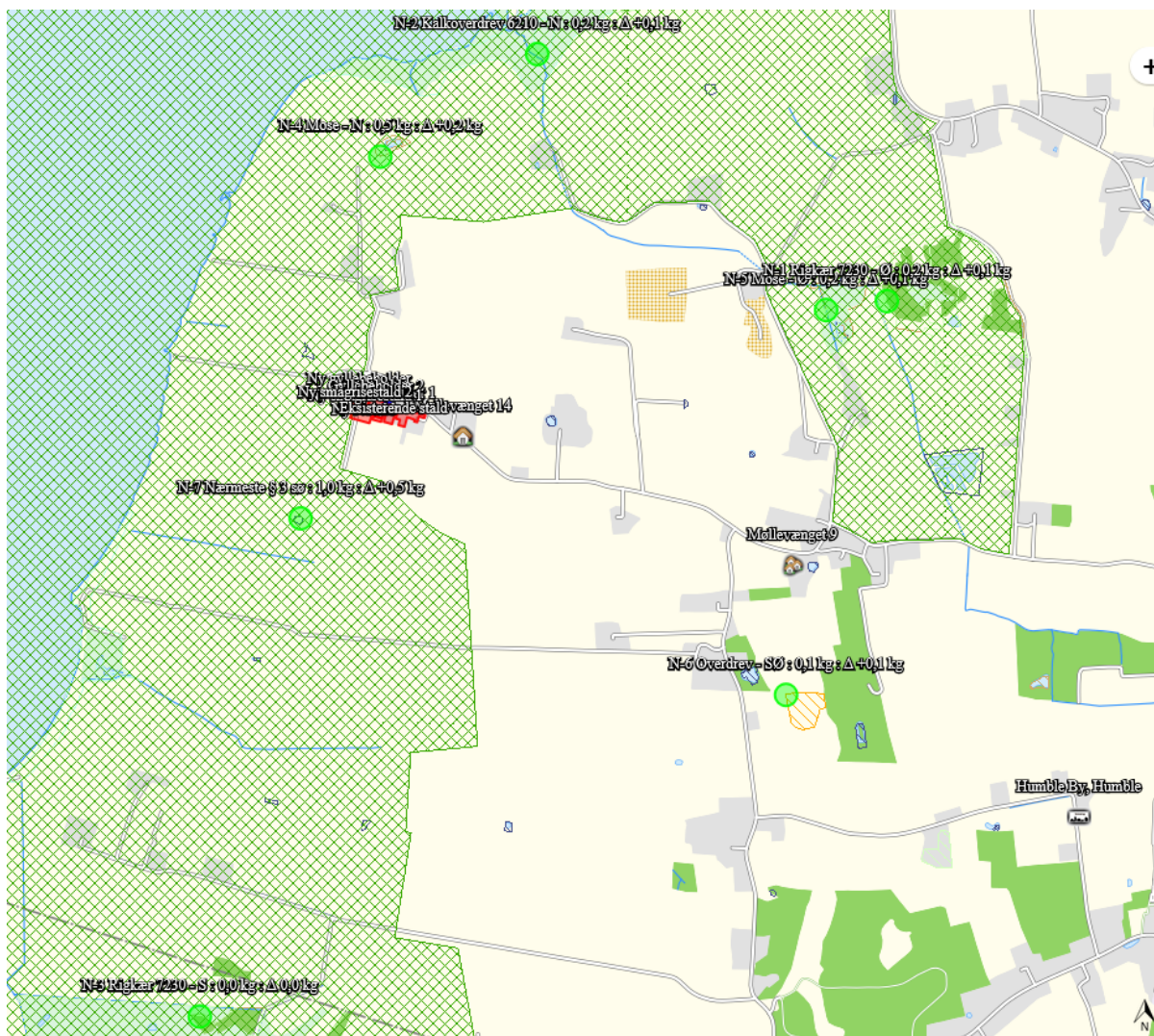
Husdyrloven fastsætter rammer for belastningen med ammoniak af særlige naturområder jf. lovens § 7. Den ammoniakfølsomme natur opdeles i tre kategorier: kategori 1, 2 og 3.

Kommunen har lavet beregning til et naturområde mere, ud over det som er kommet ind i ansøgningen. Kommunens og ansøgers målinger og beregninger til nærmeste naturområder er vist i følgende skema:

Navn	Kategori ▲	Opretter	Kumulation	Ruhed	Merdeposition [kgN]	Totaldeposition [kgN]
 N-1 Rigkær 7230 - Ø	1	Ansøger	Nul ejendomme	Mk	+0,1	0,2
 N-2 Kalkoverdrev 6210 - N	1	Ansøger	Nul ejendomme	Bn	+0,1	0,2
 N-3 Rigkær 7230 - S	1	Ansøger	Nul ejendomme	Mk	+0,0	0,0
 N-4 Mose - N	3	Ansøger	Nul ejendomme	Mk	+0,2	0,5
 N-5 Mose - Ø	3	Ansøger	Nul ejendomme	Bn	+0,1	0,3
 N-6 Overdrev - SØ	3	Ansøger	Nul ejendomme	Bn	+0,1	0,1
 N-7 Nærmeste § 3 sø	3	Myndighed	En ejendom	Bn	+0,3	0,6

Kopi af skema fra husdyrgodkendelse.dk

Der er i det følgende foretaget en vurdering af påvirkningen af naturområder indenfor kategori 1,2 og 3. Naturområderne fremgår af nedenstående oversigtskort.

Kopi af kort fra husdyrgodkendelse.dk, med de 7 vurderede naturområder (grønne pletter) og Natura 2000-området Det Sydfynske Øhav (grønnet).

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur er de Natura 2000-naturtyper, som er omfattet af husdyrlovens § 7, stk. 1, nr. 1. Det er de ammoniakfølsomme naturområder, der er udpegningsgrundlag for det internationale naturområde, og som Naturstyrelsen har i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Kommunen skal stille krav om, at den totale kvælstofdeposition maksimalt må udgøre 0,7 kg N/ha/år, dog 0,4 eller 0,2 kg N/ha/år, hvis der findes 1, eller mere end 1 husdyrbrug i nærheden.

Der er beregnet til 3 kategori 1-naturområder, se kortbilag ovenfor.

Naturområde 1: Et rigkær (naturtype 7230, B-målsat) ca. 1,2 km øst for produktionen. Der er i perioden 1991-2010 registreret følgende karakteristiske rigkærarter: Tykakset star, fladstrået siv, kær-trehage, hestehale og vand-ærenpris. Rigkæret vurderes at have en tålegrænse på 15-25 kg N/ha/år. Beregninger i husdyrgodkendelse.dk viser, at med den ansøgte udvidelse vil naturområdet få en totaldeposition på 0,2 kg N/ha/år, og husdyrlovens krav er dermed overholdt.

Naturområde 2: Kalkoverdrev (naturtype 6210, B-målsat) ca. 1 km nord for produktionen. Der er i perioden 1986-2010 registreret følgende karakteristiske kalkoverdrevsarter:

Mark-krageklo, stivhåret ranunkel og knold-ranunkel. Overdrevet vurderes at have en tålegrænse på 15-25 kg N/ha/år. Beregninger i husdyrgodkendelse.dk viser, at med den ansøgte udvidelse vil naturområdet få en totaldeposition på 0,2 kg N/ha/år, og husdyrlovens krav er dermed overholdt.

Naturområde 3: Et rigkær (naturtype 7230, A-målsat) ca. 1,5 km syd for produktionen. Der er i 1995 registreret følgende karakteristiske rigkærsarter: Sump-hullæbe, kødfarvet gøgeurt, maj-gøgeurt, top-star og toradet star. Rigkæret vurderes at have en tålegrænse på 15 kg N/ha/år. Beregninger i husdyrgodkendelse.dk viser, at med den ansøgte udvidelse vil naturområdet få en totaldeposition på 0,0 kg N/ha/år, og husdyrlovens krav er dermed overholdt.

Samlet set vurderer Svendborg Kommune at udvidelsen af produktionen på Møllevænget 13 ikke vil have væsentlig negativ påvirkning af ammoniakfølsom kategori 1-natur.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur er ammoniakfølsom natur udenfor Natura 2000-områderne, nærmere bestemt: Højmoser, lobeliesøer samt § 3-beskyttede heder større end 10 ha, og § 3-beskyttede overdrev større end 2,5 ha. Der er krav om en maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Nærmeste kategori 2-område er et overdrev, der ligger over 7 km syd for produktionen, og der er derfor ikke foretaget beregnet af ammoniakdeposition, og Svendborg Kommune vurderer at produktionsudvidelsen på Møllevænget 13 ikke vil have væsentlig negativ påvirkning af ammoniakfølsom kategori 2-natur.

Kategori 3-natur

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturtyper udenfor Natura 2000-områder, som ikke allerede er omfattet af kategori 1 og 2, dvs. § 3-beskyttede heder, moser og overdrev. Derudover også ammoniakfølsomme skove. Enge og strandenge er ikke omfattet.

I modsætning til kategori 1- og 2-natur, er der ved kategori 3-natur ikke sat krav til den maksimale totaldeposition. Kommunen har mulighed for at stille krav om maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Naturområde 4: En D-målsat mose ca. 600 m nord for produktionen. Der er registreret følgende karakteristiske mosearter: Kattehale, alm. Fredløs, kær-snerre og sværtevæld. Naturområdet vurderes til at have en tålegrænse på 20-25 kg N/ha/år. Merdepositionen er i ansøgningssystemet beregnet til 0,2 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen i området omkring naturområdet er ca. 10,3 kg N/ha/år. Da baggrundsbelastningen er på 10,3 kg N/ha/år, er tålegrænsen ikke overskredet for naturområdet.

Sammenholdt med, at der er tale om en forholdsvis begrænset merbelastning vil naturområdets tålegrænse ikke overskrides som følge af ammoniakpåvirkningen fra husdyrproduktionen

Naturområde 5: En C-målsat mose ca. 1 km øst for produktionen. Der er i 2010 registreret følgende karakteristiske mosearter: Stiv star, tykakset star, hjortetrøst og røgræs.

Naturområdet vurderes til at have en tålegrænse på 20-25 kg N/ha/år. Merdepositionen er i ansøgningssystemet beregnet til 0,1 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen i området omkring naturområdet er ca. 10,3 kg N/ha/år. Da baggrundsbelastningen er på 10,3 kg N/ha/år, er tålegrænsen ikke overskredet for naturområdet.

Naturområde 6: Et D-målsat overdrev 1,2 km sydøst for produktionen. Der er registreret følgende karakteristiske overdrevsarter: Læge-hundetunge, hare-kløver, hvid snerre, alm.

syre og tadder-vikke. Naturområdet vurderes til at have en tålegrænse på 20-25 kg N/ha/år. Merdepositionen er i ansøgningsystemet beregnet til 0,1 kg N/ha/år. Da baggrundsbelastningen er på 10,3 kg N/ha/år, er tålegrænsen ikke overskredet for naturområdet.

Svendborg Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille krav om maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år, da tålegrænserne for de beskrevne naturtyper i kategori 3 ikke er overskredet.

Samlet vurdering af kategori 1, 2 og 3 natur

Ud fra disse forhold er det kommunens samlede vurdering, at naturområder omfattet af lovens § 7 ikke påvirkes væsentligt ved den ansøgte udvidelse af produktionen på Møllevænget 13, og at ansøgningen overholder de generelle beskyttelseskrav. Der stilles derfor ikke vilkår i forhold til driften.

Øvrige naturområder

Naturområde 7: En §-3 beskyttet sø ca. 300 m sydsydvest for produktionen, se kort ovenfor. Merdepositionen er i ansøgersystemet beregnet til 0,3 kg N/ha/år. Kommunen har ingen besigtigelsesdata for søen, men gennemsyn af historiske kort og flyfotos viser at der er tale om en gammel mergelgrav, der i dag er tilvokset i tæt buskads af bl.a. pil, og derfor vurderes til ikke at have en store naturværdi. Dette sammenholdt med den lave merdeposition, gør at det med stor sandsynlighed kan fastslås, at søens naturtilstand ikke forringes væsentligt som følge af produktionsudvidelsen.

Området vest for produktionen på Møllevænget 13 er, ud over at være Natura 2000-område, også del af kommuneplan-laget naturnetværk (særlige biologiske interesseområder/økologisk forbindelser) i Langeland Kommunes kommuneplan 2013-25. Retningslinjerne for varettagelse af naturbeskyttelsesinteresserne er, at bebyggelse og etablering af anlæg kan finde sted, såfremt naturkvalitetsmålene samt hensynet til søer, vandhuller og kilder med særlige biologiske interesser ikke herved tilsidesættes. På baggrund af ovennævnte gennemgang af naturområde 1-7 vurderes naturbeskyttelsesinteresserne i forhold til den økologiske forbindelse ikke at blive tilsidesat i det ansøgte projekt.

Der er ingen fredede naturområder i nærheden af produktionen, og ingen områder der er omfattet af handleplan for naturpleje eller anden planlagt naturindsats.

Svendborg Kommune vurderer samlet set, at naturbeskyttelsesinteresserne ikke tilsidesættes i det ansøgte projekt. Der stilles derfor ikke vilkår i forhold til driften.

Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV-arter)

I Danmark findes der 76 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets⁹ Bilag IV, deraf navnet Bilag IV-arter, som særlig strengt beskyttet i det naturlige udbredelsesområde, ifølge direktivets artikel 12. Beskyttelsen indebærer forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder og yngle- og/eller rasteområder, både indenfor og udenfor Natura 2000-områderne. Dette er for at sikre at arterne kan opnå "gunstig bevaringsstatus".

⁹ EF-direktiv af 21.5.1992 (92/43/EØF)

Udover beskyttelseskrævende Bilag IV-arter skal ansøgningen vurderes i forhold til rødlistede og fredede arter.

Møllevænget 13 ligger lige på kanten af Natura 2000-område nr. 127 Det Sydfynske Øhav.

Svendborg Kommune har kendskab til, at følgende bilag IV-arter kan forekomme i lokalområdet omkring Møllevænget 13: Dværgflagermus, Sydflagermus, Brunflagermus, Springfrø og Stor vandsalamander. Desuden er der mulighed for at der er Vandflagermus, Bredøret flagermus, Langøret flagermus, Spidssnudet frø, Grønbroget tudse og Markfirben i den sydlige del af Langeland, og Marsvin i farvandet ud for øen. Der er ikke registreret bilag IV-plantearter i Langeland Kommune.

Alle padder og krybdyr, og alle orkidéarter er desuden fredede i Danmark. Svendborg Kommune har kendskab til at der på den sydlige del af Langeland kan være Snog, Stålor, Almindeligt Firben, Grøn frø, Butsnudet frø, Skrubtudse, Lille vandsalamander, Maj-gøgeurt, Kødfarvet gøgeurt, Tyndakset gøgeurt, Ægbladet fliglæbe og Skov-hullæbe.

Flagermus yngler og overvintrer fortrinsvis i hule træer eller gamle bygninger, og søger bl.a. føde langs skovbryn og levende hegn.

Både frøer, tudser og vandsalamander yngler i småsøer og vandhuller. Padderne forlader vandhullerne efter yngletiden, og opholder sig og overvintrer i områdets småskove, levende hegn og sten- og jorddiger.

Markfirben kan forekomme i området, især i nærheden af skovene. Arten foretrækker sandede soleksponerede levesteder, eksempelvis markkanter, sten- og jorddiger og skovveje.

Marsvin lever og yngler i de indre danske farvande, herunder også i Det Sydfynske Øhav.

Kommunens vurdering

Ved godkendelse af projekter skal kommunen vurdere, om projektet beskadiger eller ødelægger yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arterne. Projektet kan kun godkendes, hvis der ikke sker beskadigelse eller ødelæggelse, herunder gradvis forringelse, af yngle- eller rasteområder jf. Habitatbekendtgørelsens¹⁰ § 11 og Naturbeskyttelseslovens¹¹ § 29a.

Udvaskningen af næringssalte, inkl. bidraget fra landbruget, er med til at forringe havmiljøets tilstand og derved påvirke Bilag IV-arten marsvin. I denne sammenhæng har bidraget fra indeværende projekt dog ikke i sig selv en væsentlig betydning for marsvinets bevaringsstatus i det nærliggende Natura 2000-område.

Områdets mange småbiotoper: sten- og jorddiger, småskove, levende hegn og små udyrkede markarealer, er meget vigtige for agerlandets dyre- og planteliv. De fungerer som ledelinjer, yngle-, raste- og overvintringssted for områdets bilag IV-arter og fredede arter. Kommunen vurderer dog, at da der er tale om en fortsættelse af markdriften, vil småbiotopernes funktion være uændret.

¹⁰ Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, BEK nr. 188 af 26/02/2016.

¹¹ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse LBK nr. 1578 af 08/12/2015.

Svendborg Kommune har ikke kendskab til konkrete ynglelokaliteter for springfrø og stor vandsalamander i lokalområdet, men der er 2 § 3-registrerede naturområder i form af to små søer indenfor 300 m fra staldanlægget. Den nærmeste sø viser sig, efter gennemsyn af tilgængelige flyfotos og en konkret vurdering af Svendborg Kommune at være for lille og for tør til at være § 3-beskyttet, og laget tilrettes snarest.

Den anden lille sø ligger på 300 m grænsen for hvor ammoniakudledningen fra husdyrbruget ikke kan skilles fra den diffuse forurening. Denne sø er beskrevet og vurderet som Naturområde 7 i ovennævnte gennemgang af natur, og på baggrund af dette vurderes søen som mindre egnet som ynglested for springfrø og stor vandsalamander, pga. tilgroningen.

Af samme grund vurderer Svendborg Kommune, at produktionsudvidelsen ikke vil have væsentlig negativ påvirkning af eventuelle bilag IV-arter eller fredede arter i nærliggende vandhuller og moser.

Samlet set vurderer kommunen derfor, at den ansøgte udvidelse på ejendommen ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for områdets særligt beskyttede arter. Der stilles derfor ikke vilkår i forhold til områdets særligt beskyttede arter.

Lugt

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er lugtemission fra stalde. Der vil også kunne forekomme lugt fra gødningsopbevaringsanlæg og ved udbringning. Der foreligger dog kun data og modeller, der kan beregne lugtbelastningen fra stalde til omgivelserne. Det betyder, at lugtgener fra gødningsopbevaringsanlæg og ved udbringning primært reguleres ved generelle regler om bla. flydelag/overdækning af gyllebeholder, samt tidspunkter for, hvornår husdyrgødning må udbringes jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Lugtbelastningen fra stalde angives ved en række beregnede geneafstande og tilhørende genekriterier. Afstanden til naboer skal være længere end de beregnede geneafstande for, at genekriterierne kan overholdes.

Beregningen af geneafstandene foretages både med NY model¹⁵ og FMK-modellen¹⁶. Den model, der beregner den længste geneafstand anvendes. Der er for hver beregningsmodel fastsat tilhørende genekriterier.

Resultater

Der er foretaget lugtberegninger i ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk, med følgende resultater:

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
+ Møllevænget 14	0	FMK	144,33	129,78	144,33	129,78	188,69	Nej	Ja
+ Møllevænget 9	1	NY	502,26	200,31	552,49	220,34	1.143,50	Ja	Ja
+ Humble By, Humble	0	NY	687,61	303,98	660,04	288,79	2.093,34	Ja	Ja

Enkeltbolig

Enkeltbolig forstås som en enkelt beboelsesbygning, som ikke er del af en ejendom med landbrugspligt efter landbrugslovens regler og heller ikke er ejet af driftsherren for det ansøgte anlæg.

Samlet bebyggelse

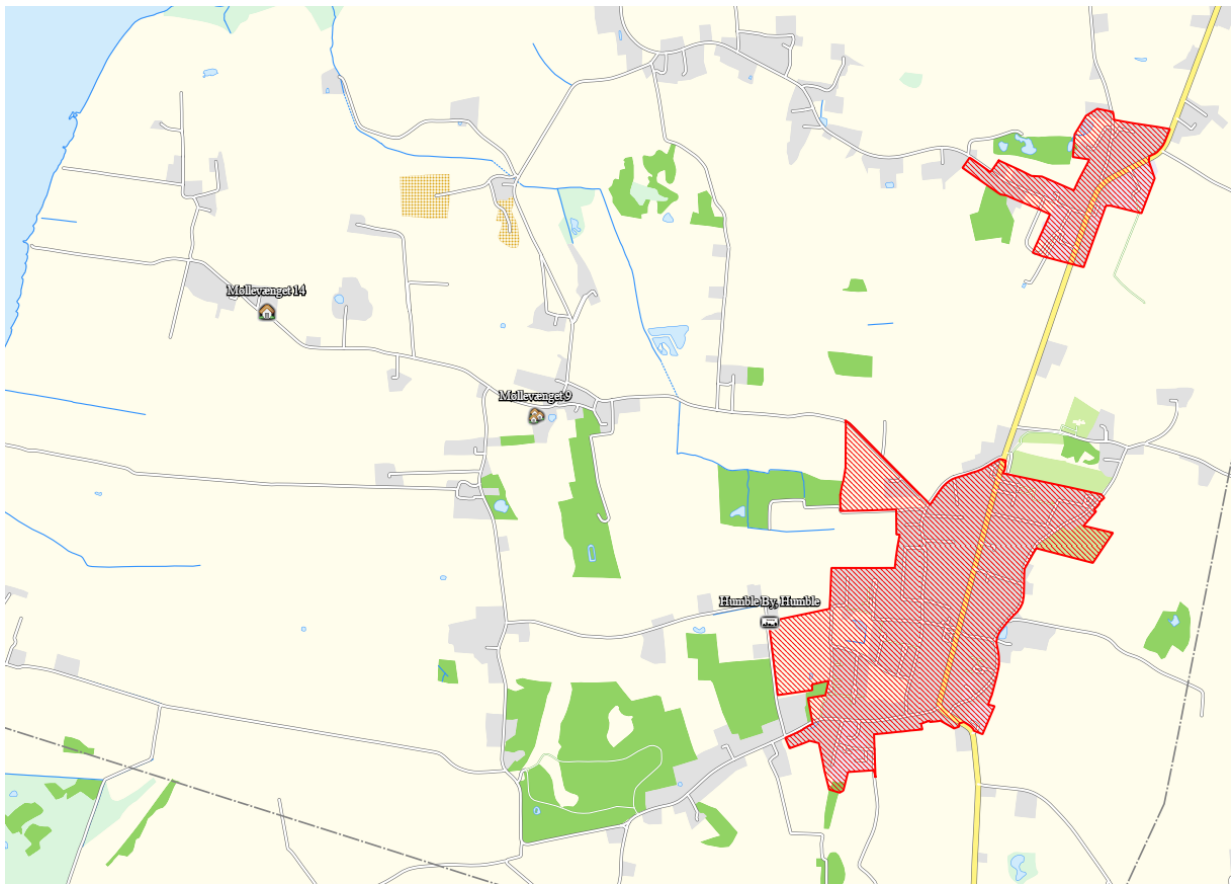
Ved samlet bebyggelse forstås, at der inden for en afstand af 200 meter fra en beboelsesbygning ligger mere end 6 andre beboelsesbygninger på hver sin samlede faste ejendom.

Byzone

Byzone forstås som et eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde.

¹⁵ Tager udgangspunkt i ny lugtvejledning og OML- Operationelle Multi Luftforureningsmodel

¹⁶ Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde, FMK 2. udgave maj 2002.

Der er i beregningerne brugt både NY og FMK lugtmodellen.

Ifølge husdyrloven reduceres de model-beregnete geneafstande, hvis husdyrbruget er placeret nord for de omkringboende. Omvendt forøges geneafstanden, hvis der er andre husdyrbrug over 75 DE, indenfor 300 m fra byzone og lign. eller samlet bebyggelse eller 100 m fra enkeltliggende boliger. Desuden bortscreenes de staldafsnit, som ligger længere væk end 1,2 gange geneafstanden.

Der er indregnet 1 ejendom til kumulation til samlet bebyggelse. Der er bortscreenet visse af staldafsnittene, idet de ligger længere væk end 1,2 gange geneafstanden i forhold til samlet bebyggelse og byzone.

Kommunens vurdering

Ifølge beregninger som er vist ovenstående, så er genekriterierne fra husdyrloven overholdt.

I det ene af høringssvarene (høringssvar fra Møllevangen 17) er der bemærkninger omkring bekymringer for lugtgener:

Miljø: Risikoen for forøgelse af lugtgener, der i forvejen kan være tunge - både ved udluftning fra staldene samt gyllelugt, som giver hovedpine i perioder. En sikkerhed for at alle sundhedsforskrifter bliver fulgt ønskes - i forhold til mængden af gylleudledning i landskabet og mængden af gasser fra staldene.

Umiddelbart fremgår det af beregninger i husdyrgodkendelse, at nabo lugtgenegrænsen er 144 m fra lugtcentrum på bedriften. Der er cirka 410 m fra bedriftens lugtcentrum til Møllevangen 17, og cirka 370 m fra nærmeste bygning til Møllevangen 17.

Lugtgenegrænsen til Møllevej 17 er dermed overholdt. I forhold til lugtgener fra stalden viser beregningerne at lovens krav er opfyldt. Lugtgener fra udbringning reguleres bl.a. via husdyrgødningsbekendtgørelsen, hvor det er beskrevet hvordan husdyrgødning udspredes og nedbringes.

Svendborg Kommune konkluderer, at grænserne for lugt er overholdt, samt at de tidligere stillede vilkår fra miljøgodkendelsen fra 2010 og 1. tillæg fra 2011 fastholdes.

Støj

Støj fra husdyrbrug forekommer dels fra selve driften og dels fra transport til og fra ejendommen. Det betyder, at driftsstøjen inkluderer støj fra stationære støjkilder og fra den interne transport på ejendommen. I dette afsnit vurderes udelukkende driftsstøjen fra de stationære kilder.

Svendborg Kommune vurderer, at der er ingen ændringer i forhold til den tidligere miljøgodkendelse, og de tidligere stillede vilkår fra miljøgodkendelsen fra 2010 og 1. tillæg fra 2011 fastholdes.

Transport

De miljømæssige gener forbundet med transport vil primært være støj, lugt og støv. Lugtgener vil oftest kun forekomme ved gyllekørsel. Støvgener vil oftest kun være et problem ved kørsel på grus- og markveje, og hvis naboerne ligger tæt ved kørselsvejen. Støjgener vil sandsynligvis opleves som værende mest generende i aften- og i de tidlige morgentimer. Der redegøres i det efterfølgende for den transportmæssige belastning og eventuelle miljømæssige gener forbundet med denne belastning.

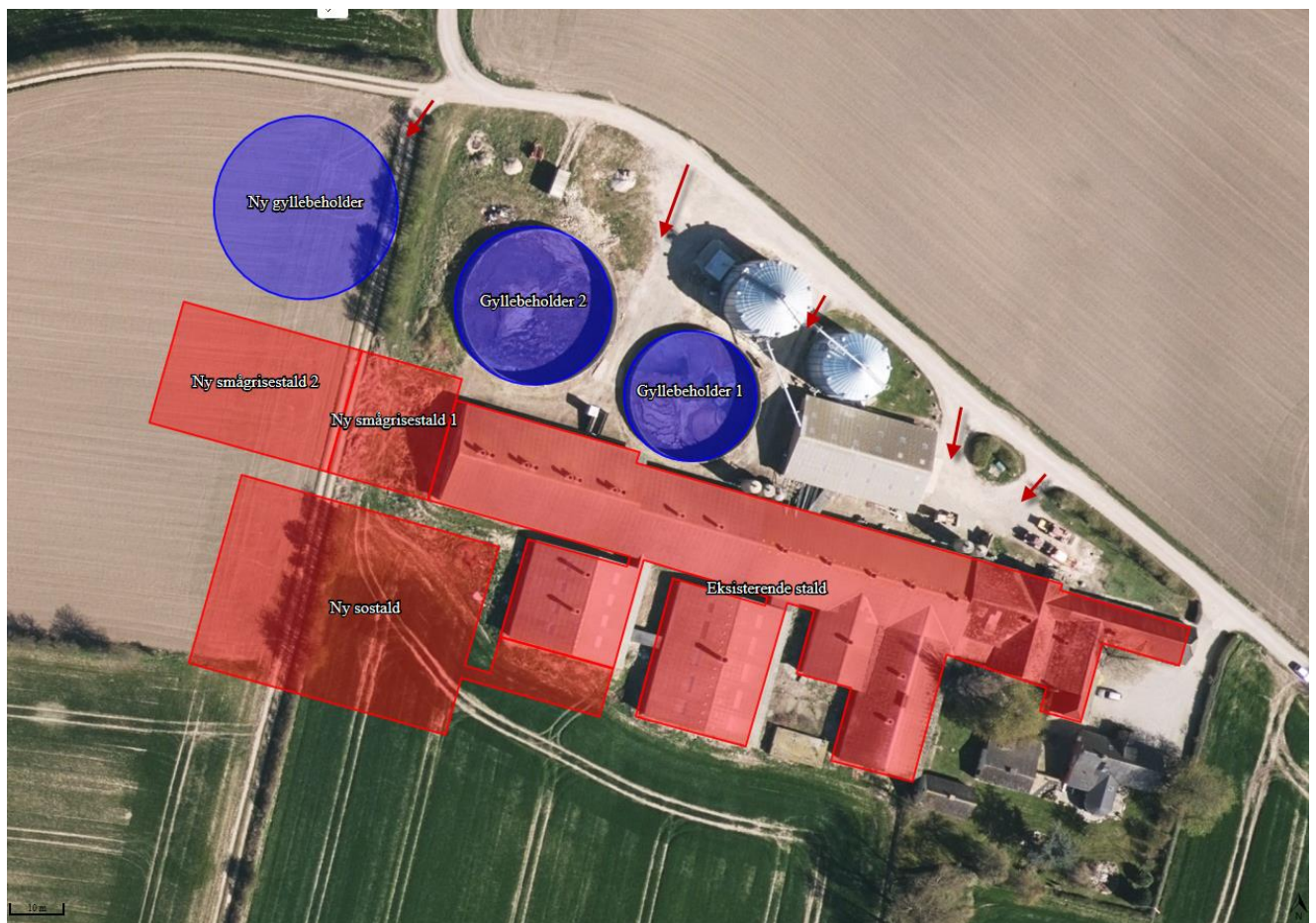
Ansøgers oplysninger

Transporter:

Skemaet fra sidst er OK, bortset fra, at der både i nudrift og ansøgt drift faktisk er levering af søer 1 gang/uge. Der ikke er ændringer i transportvejene til og fra ejendommen.

Indkørsler til ejendommen er uændrede. Markeret med røde pile nedenstående.

Når der er brug for at køre om på bagsiden af bygningerne vil Erling Rasmussen bare køre rundt om den nye gyllebeholder og rundt langs bygningerne f.eks. i sprøjtespor. Der skal ikke anlægges egentlige veje.

Kommunens vurdering

Ansøger har oplyst at skemaet i den tidligere ansøgning skal tilrettes til levering af søer hver uge:

Transporttype	Udgangspunkt før 2010		Ansøgt 2010 og 2017		
	Antal transporters pr. år	Tidspunkt på døgn	Antal transporters pr. år	Tidspunkt pr. døgn	Periode på år
Gyllekørsel	200	8.00-16.00 hverdage	250	8.00-18.00 hverdage	Marts og oktober
Smågrise transport	52	8.00-16.00 Hverdage	52	8.00-16.00 Hverdage	Hele året
Levering af søer	52	8.00-16.00 hverdage	52	7-18	Hele året
Fodertransport	35-40	8.00-16.00 hverdage	45-55	8.00-16.00 hverdage	Hele året
Transport af døde dyr	52	8.00-16.00 hverdage	104	8.00-16.00 hverdage	Hele året
Diesel	8-10	8.00-16.00 hverdage	8-10	8.00-16.00 hverdage	Hele året
Total	399-406		511-523		

I forhold til den tidligere godkendelse, så var det reelt disse transporters det drejede sig om.

Stigningen i transporters er dermed, ud fra den oprindelige ansøgnings eksisterende drift på cirka 29 %. Stigningen i dyreenheder, og dermed udvidelsen af besætningen, er på 106 %. Svendborg Kommune vurderer, at det er en minimal stigning i transporters i forhold til besætningsudvidelsen i den oprindelig ansøgning. En del af udvidelsen er praktiseret på nuværende tidspunkt. I forhold til den nye ansøgning er forskellen til godkendelsen en stigning i dyreholdet på 13 %, uden at antallet af transporters stiger.

Der er, i høringsperioden, kommet bemærkninger angående transporters:

Kan den offentlige vej inddrages i en ejendommen på en måde, at den offentlige vej er nødvendig for at køre mellem de enkelte bygninger på en ejendom.

Er der regler for hvor mange udkørsler til offentlig vej en ejendom har krav på.

I ansøgningen fra 2010 er der vist, at der vil blive anlagt en vej bag om alle bygningerne fra Mølløvænget til Mølløvænget.

Er vejen anlagt.

Vil vejen blive anlagt.

Hvad er begrundelsen for at vejen ikke findes på bilag 1.

Hvordan forgår den almindelige daglige arbejdskørsel mellem de enkelte bygningsdele på ejendommen.

Hvordan tilkøres den nye gylletank fra ejendommen.

Ansøger må umiddelbart bruge den offentlige vej til transport omkring ejendommen.

Der er ingen overordnede regler for hvor mange udkørsler der må være til en ejendom, men hvis en ejendom vil oprette en ny udkørsel, skal kommunen ansøges. Langeland Kommune har accepteret de nuværende udkørsler.

Ansøger har indtegnet på ovenstående kort hvor der køres til ejendommen og beskrevet at den planlagte vej omkring bygningerne ikke skal anlægges.

Bemærkninger fra høringsperioden:

Ansøgningen vil øge kørsel med gylle forbi min ejendom Møllevænget 12.
Det er almindelig kendt at kørsel med store gyllevogne, fodervogne m.m., på en svagt funderet vej som Møllevænget genererer kraftige chokbølger /vibrationer til omgivelserne.

Min ejendom Møllevænget 12 står ikke på grundmur.
Med godkendelse af ansøgningen garanterer Svendborg kommune, at min ejendom ikke tager skade / varig skade af den øgede gyllekørsel m.m. forbi ejendommen.

Ved reguleringen af husdyrbrug er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med nærheden til landbrug. Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. Det ligger ikke i det lovmæssige, at kommunen er erstatningspligtig i forhold til eventuelle rystelser fra veje.

Langeland Kommune har i det tidligere tillæg udtalt sig om Møllevænget 13:

"Vi kan orientere om, at den offentlige vej Møllevænget, 5932 Humble - samt omkringliggende offentlige veje - ikke adskiller sig bæreevnemæssigt i forhold til øvrige offentlige veje ude i "det åbne land". Det vil sige at de er dimensioneret til det almindelige maksimale akseltryk på 10.000 kg. Der vil altid forekomme slitage på en vej - jo mere færdsel jo mere slid. Vejene inspiceres rutinemæssigt af kommunens driftsafdeling og vedligeholdes og repareres efter behov."

Det er muligt at indberette huller i vejen på Langeland Kommunes hjemmeside under punktet "Borger Tip".

Der er i forbindelse med de tidligere godkendelser gennemarbejdet og diskuteret transporter. De eksisterende vilkår omhandler bl.a. en række tidspunkter for transporter. De tidligere stillede vilkår fra miljøgodkendelsen fra 2010 og 1. tillæg fra 2011 fastholdes.

Støv

Kommunens vurdering

Der er ingen ændringer i forhold til den tidligere miljøgodkendelse, og de tidligere stillede vilkår fra miljøgodkendelsen fra 2010 og 1. tillæg fra 2011 fastholdes.

Lys

Kommunens vurdering

Der er ingen ændringer i forhold til den tidligere miljøgodkendelse, og de tidligere stillede vilkår fra miljøgodkendelsen fra 2010 og 1. tillæg fra 2011 fastholdes.

Skadedyr

Kommunens vurdering

Der er ingen ændringer i forhold til den tidligere miljøgodkendelse, og de tidligere stillede vilkår fra miljøgodkendelsen fra 2010 og 1. tillæg fra 2011 fastholdes.

Spildevand

Kommunens vurdering

Der er ingen ændringer i forhold til den tidligere miljøgodkendelse, og de tidligere stillede vilkår fra miljøgodkendelsen fra 2010 og 1. tillæg fra 2011 fastholdes.

Affald

Kommunens vurdering

Der er ingen ændringer i forhold til den tidligere miljøgodkendelse, og de tidligere stillede vilkår fra miljøgodkendelsen fra 2010 og 1. tillæg fra 2011 fastholdes.

Forurening og gener fra husdyrbrugets arealer

I den tidligere godkendelse er der foretaget en vurdering af nitratklasser, fosforklasser, naturarealer m.v. I den nye husdyrlov fra februar 2017 (Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om jordbrugets anvendelse af gødning.... Lov 204 af 28-02-2017) er det besluttet at miljøgodkendelser der meddeles efter 2. marts 2017 ikke skal behandle arealer. Dermed behandles arealerne ikke i dette tillæg. De eksisterende vilkår på arealerne videreføres, og bortfalder pr. 1. august 2017.

Egenkontrol

Kommunens vurdering

De tidligere stillede vilkår fra miljøgodkendelsen fra 2010 og 1. tillæg fra 2011 fastholdes. Der er i dette tillæg stillet en række nye egenkontrollvilkår, der er varslet overfor ansøger. De er beskrevet i de relevante afsnit i dette tillæg.

0-alternativ

Kommunens vurdering

De tidligere stillede vilkår fra miljøgodkendelsen fra 2010 og 1. tillæg fra 2011 fastholdes.

Ophør af drift

Kommunens vurdering

De tidligere stillede vilkår fra miljøgodkendelsen fra 2010 og 1. tillæg fra 2011 fastholdes.

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Svendborg Kommune at udvidelsen af husdyrbruget kan godkendes.

Udvidelsen vil ikke medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, naturområder omfattet af § 7 i loven, øvrige naturområder, Natura 2000 områder samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.

Endelig er det vurderet, at de ovennævnte naturområders bestande af vilde planter og dyr herunder bilag IV-arter samt deres levesteder ikke vil påvirkes væsentligt af det ansøgte projekt.

Ansøger har redegjort for at der anvendes bedst tilgængelig teknik (BAT) med udgangspunkt i management, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi samt opbevaring, behandling og udbringning af husdyrgødning. På den baggrund konkluderer kommunen, at der anvendes BAT til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Samlet set vurderer Svendborg kommune, at udvidelsen ikke medfører en væsentlig påvirkning af miljøet.

Beskrivelse af eventuelle hørings svar, og vurdering

Tillægget er annonceret i 3 uger på Langeland Kommunes hjemmeside, på Svendborg Kommunes hjemmeside, og i lokalavisen Øboen. Der er desuden sendt høringsbrev til naboer, bortforpagtere og forpagtere.

Der er i denne periode indkommet bemærkninger fra 2 naboer. Bemærkningerne omfatter de landskabsmæssige forhold, lugt og transporter. De enkelte bemærkninger er gennemarbejdet under de relevante afsnit i tillægget.

BILAG

Bilag 1. Vilkårsoversigt

Bilag 1. Vilkårsoversigt.

Vilkår der er streget ud (som i ~~streget ud~~), er ophævede vilkår i miljøgodkendelsen fra den 27. august 2010, eller i 1. tillæg fra den 15. april 2011.

De nye vilkår fra 1. tillæg fra den 15. april 2011 er markeret med grøn skriftfarve.

De nye vilkår fra dette 2. tillæg til miljøgodkendelsen er markeret med blå skriftfarve.

Vilkår markeret med * er meddelt ved påbud.

8 års retsbeskyttelse: Der er 8. års retsbeskyttelse på vilkår givet i en miljøgodkendelse, dog ikke ved egenkontrolvilkår.

I de vilkår der er ophævet fra de tidligere miljøgodkendelser, har ansøger frasagt sig de 8 års retsbeskyttelse.

De 8 års retsbeskyttelse er gældende i følgende perioder for aktuelle vilkår:

Godkendelse givet:	Retsbeskyttelse til:	Revurdering inden:
Miljøgodkendelse 27. august 2010	27. august 2018	27. august 2018
1. tillæg 15. april 2011	15. april 2019	17. maj 2019
2. tillæg 28. marts 2017	28. marts 2025	28. marts 2025

Ansøger og ejerforhold

1. Driften af arealerne skal ske i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af denne miljøtekniske redegørelse og godkendelsens vilkår.
2. De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften og skal sikres overholdt. Desuden skal et eksemplar af godkendelsen være tilgængelig for de samme personer.

Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

3. Eventuelle dræn i en afstand af indtil 15 meter fra ny stald skal lægges i faste rør eller fjernes.
4. ~~Nye bygninger skal placeres som vist på kortbilag 4~~
 - 4. De nye bygninger skal placeres som det er beskrevet i ansøgningen.
5. ~~Den nye fare og drægtighedsstald, skal have et grundplan på 3300 m², og må højst være 8,6 meter fra jord til tagryg. Den nye klimastald, skal have et grundplan på 1190 m², og kiphøjden må højst være 8,6 meter. Facader og tag beklædes med ikke-reflekterende materiale i samme nuancer som eksisterende stalde.~~
 - 5. Den nye sostald, skal have et grundplan på ca. 2.000 m², og må højst være 8,6 meter fra jord til tagryg. Smågrisestald 1 skal have et grundplan på ca. 500 m², og smågrisestald 2 skal have et grundplan på ca. 900 m². Kiphøjden må højst være 8,6 meter. Facader og tag beklædes med ikke-reflekterende materiale i samme nuancer som eksisterende stalde.

- 5a. Gyllebeholder 1, 2 og 3 (ny gyllebeholder) skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
 - i. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
 - ii. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
 - iii. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom..
- ~~5.a Der skal etableres en ny gyllebeholder på 5.000 m³ med fast overdækning.~~
- ~~5.b. Den ældste gyllebeholder på 2.000 m³ skal sløjfes, når den nye gyllebeholder på 5.000 m³ er opført.~~

Varetagelse af landskabelige hensyn

6. Der skal udarbejdes en beplantningsplan for ejendommen. Planen skal sendes til kommunen inden for et halvt år fra at denne miljøgodkendelse er meddelt (28. september 2017). Beplantningsplanen skal godkendes af kommunen inden beplantningen påbegyndes.
7. Planen skal indeholde skitse over placering af beplantning, samt hvilke plantearter der ønskes anvendt. Desuden skal der være en tidshorizont for hvornår den samlede beplantning forventes at fremstå færdig.

Husdyrhold og staldanlæg.

~~8. Husdyrbruget skal være sammensat og staldindretningen udført på følgende måde:~~

Dyrehold	Stald-type	Stald-afsnit nr.	Vægt (kg)	Antal årsdyr	Stipladser	Dyre-enheder
Årso, farestald	Delvis spaltegulv	1.1.6 1.1.10		1000	278	16,67
Årsso, drægtighedsstald	Delvis spaltegulv	1.1.5 1.1.8 1.1.9 1.1.12		1000	722	70,11
Søpolte	Delvis spaltegulv	1.1.5	32-107	600	150	162,44
Smågrise	Delvis spaltegulv	1.1.4 1.1.7 1.1.11	7-32	26.955	4400	140,98
Dyreenheder i alt						390,2

8. Husdyrbruget skal være sammensat og staldindretningen udført på følgende måde:

Dyrehold Ansøgt 2016	Stald-type	Stald	Vægt	Antal årsdyr	Stipladser	Dyre-enheder*
Polte	Delvis spaltegulv 25-49%	Eksisterende	32-107	600	150	15,38
Søer (eksisterende stald)	Delvis spaltegulv	Løbe- og drægtighedsstald Farestald		687	498	109,29
				548	151	37,36
Søer (ny stald)	Delvis spaltegulv	Løbe- og drægtighedsstald Farestald		413	299	65,7
				552	152	37,64
Smågrise	Delvis spaltegulv	Eksisterende Ny smågrisestald 1 Ny smågrisestald 2	7,2-32	16.850	2.600	81,01
				7.780	1.200	37,4
				11.670	1.800	56,11
Dyreenheder i alt						439,90

*Dyreenheder er beregnet efter husdyrgødningsbekendtgørelsens bilag 1, afsnit H

9. Husdyrbruget må drives med den ansøgte produktion. Den samlede husdyrproduktion må ikke overstige ~~390,2~~ 439,9 DE på årsplan.
10. Inden for dette produktionsniveau tillades afvigelser i ind- og afgangsvægt/afgangsalder, så længe det maksimale antal dyreenheder ikke overskrides
- ~~11. Ind- og afgangsvægten for smågrise må variere hhv. indenfor intervallet 7-30 kg og 7-32 kg. (± 3 kg)~~
- ~~12. Produktionen af smågrise må gerne de første 8 år være op til 15 % mindre end angivet.~~

Ventilation

13. Ventilatorer og afgangskanaler skal rengøres og vedligeholdes, når staldene tømmes for dyr.

Rengøring

14. Der skal sikres en god staldhygiejne, herunder at stier holdes tørre, samt at stalde og fodringsanlæg holdes rene.

Foder

- ~~15. Der skal anvendes fasefodring med 1442 FE per årssø, fordelt på 433 FE med 4,7 gram P/FE til diegivende søer, 1009 FE med 3,8 gram P/FE til drægtige søer. Til smågrisene anvendes foderblanding med højst 5,2 gram P/FE.~~

15. Den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som N ab dyr pr. årssø x antal årssøer skal være mindre end 42.764 kg N pr. år

- "N ab dyr pr. årssø" beregnes ud fra følgende ligning:

$$N \text{ ab dyr, årssø} = ((FE_{so} \text{ pr. årssø} \times \text{gram råprotein pr. FE}_{so}/6250) - 1,98 - (\text{antal fravænnede pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,0257)$$

Energi- og Ressourceforbrug

16. Senest 1 år efter gennemførelsen af etableringen/udvidelsen/ændringen skal en energikonsulent udarbejde en energirapport med henblik på at reducere energiforbruget på ejendommen. Der skal herefter hvert 5. år foretages en ny vurdering af energiforbruget med henblik på reduktion. Rapporterne skal kunne fremvises ved tilsyn.
17. Der skal føres journal over vand- og energiforbrug samt mængde af husdyrfoder. Dette kan gøres i forbindelse med det årlige regnskab for bedriften.

Oplag af olie

18. Beholdere til opbevaring af olie samt tanke til olieholdige produkter skal placeres på et for olie vanskeligt gennemtrængeligt underlag uden afløb, og med minimum 15 cm opkanter eller opkanter svarende til at indholdet af den største beholder kan rummes i opsamlingskarret. Desuden skal beholdere/tanke placeres overdækket, så der ikke er mulighed for at det regner på tanke/beholdere eller i opsamlingskarret.
19. Diseltanken skal sikres mod påkørsel af landbrugsmaskiner f.eks. ved en opkant, pullert el. lign..
20. Håndtering af olieholdige produkter f.eks. ved tankning af diesel, skal foregå på et for olie vanskeligt gennemtrængeligt underlag, som samtidig er dimensioneret til tung trafik. Belægningen skal have fald mod midten, og påfyldningsslangen må ikke kunne nå ud over belægningen.
21. Der skal være monteret en afriverkobling mellem tank og slange eller alternativt må tankpistolen ikke kunne fastlåses under påfyldning.
22. Der, hvor olie opbevares og håndteres skal der findes opsugningsmateriale. Spild af olie skal straks opsamles. Al opsamlet spild inkl. opsamlingsmaterialet skal opbevares og bortskaffes, som farligt affald.
23. Der hvor olie og lign. opbevares og håndteres skal belægningen mindst én gang årligt kontrolleres for tæthed. Eventuelle utætheder skal straks repareres.
24. Senest 1 måned efter meddelelsen af denne godkendelse skal der til tilsynsmyndigheden sendes en tankattest på dieseltanken.

Kemikalier

25. Påfyldning og vask af marksprøjter skal enten foregå på udspretningsarealet eller på støbt areal, hvorfra al væske ledes til gyllebeholder.
26. Der hvor påfyldning og vask af marksprøjter skal foregå, skal belægningen mindst én gang årligt kontrolleres for tæthed. Eventuelle utætheder skal straks repareres.
27. Kemikalier, rester og tom emballage skal opbevares på et for kemikalierne tæt underlag uden mulighed for spild til afløb, jord, overfladevand og grundvand.
28. Belægningen i kemikalierummet mindst én gang årligt skal kontrolleres for tæthed.

Gødningsopbevaring og -håndtering

29. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås.

Driftsforstyrrelser og uheld

30. Beredskabsplanen skal foreligge ved indsendelse af byggeanmeldelsen.
31. Beredskabsplanen og dennes placering skal være kendt af husdyrbrugets ansatte. Placeringen skal være let tilgængelig.
32. Beredskabsplanen skal revideres én gang årligt og skal på tilsynsmyndighedens forlangende kunne fremvises med angivelse af seneste tidspunkt for revision.

Gyllekøling

33. ~~Staldanlæggets gyllekanaler i følgende staldafsnit: Nyny Klimastald, Ny Drægtighedsstald og Ny Farestald, forsynes med gyllekølingsanlæg, i alt 860 m². For at opnå en reduktion i ammoniakemissionen på 25 pct., skal der i gennemsnit over året køles med 25 W/m². Varmepumpen skal kunne levere en køleeffekt på mindst 25 kW.~~
34. ~~Anlægget for gyllekøling skal være i drift 8.760 timer/år og være forsynet med en timetæller på varmepumpen. Gennemsnitligt skal varmepumpens faktiske driftstid være 7534 timer pr. år. Den månedlige driftstid, hvor varmepumpen kører, skal indføres i en driftsjournal.~~
35. ~~Køleanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem samt en alarm og en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage i varmesystemet stopper anlægget. Anlægget må ikke kunne genstarte automatisk.~~
36. ~~Køleanlægget skal mindst én gang årligt efterses af en sagkyndig i anlægstypen. Nødvendige reparationer og justeringer skal foretages.~~
37. ~~Rapport af ovennævnte kontrol skal opbevares i 5 år og kunne forevises ved tilsyn. Kontrollen skal sikre, at anlægget altid kører energimæssigt optimalt.~~
38. ~~Hvis ansøger ændrer i valg af metode til at opfylde ammoniakreduktionskravet, skal oplysning herom sendes til tilsynsmyndigheden. Der skal medfølge dokumentation for, at den godkendte ammoniakemission ikke overstiges. Eks. i form af beregninger i Miljøstyrelsens ansøgningsystem.~~

Lugt

39. Følgende geneafstande skal overholdes:

Område	Geneafstand m	Beregningsmodel
Byzone eller fremtidigt byzoneområde	596	NY
Samlet bebyggelse og lign.	427	NY
Enkeltliggende bolig	101	FMK

40. Der kan kræves etablering af lugtreducerende foranstaltninger, hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at produktionen giver anledning til væsentlige lugtgener for de omkringboende.
41. Med henblik på vurderingen af lugtbelastningen kan der stilles krav om lugtmåling el. lign., dog maksimalt 1 gang pr. år. Inden måling og beregning foretages skal undersøgelses-programmet godkendes af kommunen.

Støj

42. Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser skal overholdes. Virksomhedens samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt ved naboer eller deres opholdsarealer må ikke overstige følgende værdier:

Mandag-fredag kl. 7.00-18.00 (8) Lørdag kl. 7.00-14.00 (7)	Mandag - fredag kl. 18.00-22.00 (1) Lørdag kl. 14.00-18.00 (4) Søn- og helligdag kl. 7.00-18.00 (8)	Alle dage kl. 22.00-7.00 (½)	Alle dage kl. 22.00-7.00 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver referencetiden inden for den pågældende periode.

43. Hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt skal det dokumenteres, at støjgrænserne i ovenstående vilkår overholdes. En sådan dokumentation kan højst kræves én gang årligt.
44. Dokumentationen skal foretages i form af målinger eller beregninger efter Miljøstyrelsens retningslinjer.
45. Målingerne/beregningerne skal udføres af en person eller et firma, der er opført på Miljøstyrelsens sidst reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendt til at udføre Miljømåling - ekstern støj.
46. Målinger/beregninger skal udføres efter Miljøstyrelsens vejledninger om beregning og målinger af ekstern støj fra virksomheder (Vejledning nr. 5/1984 – Ekstern støj virksomheder, Vejledning nr. 6/1984 – Måling af ekstern støj fra virksomheder, Vejledning nr. 5/1993 – vejledning om beregning af ekstern støj fra virksomheder) og skal desuden være i overensstemmelse med Miljøstyrelsens bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer m.v. Bekg. nr. 1353 af 11. december 2006.
47. Der stilles vilkår om, at der skal føres journal for tidspunktet for indblæsning af foder. Journalen skal kunne fremvises ved tilsyn og skal opbevares for de seneste 5 år.
48. Såfremt ansøger ønsker, at indblæsningen af foder skal foregå på andre tidspunkter end fra 07.00 -18.00 på hverdage og 07.00-14.00 på lørdage, skal der udføres en egentlig støjdokumentation efter Miljøstyrelsens retningslinjer for Miljømåling – ekstern støj jf. her det efterfølgende afsnit.

49. Hvis det kan konstateres, at de fastsatte støjgrænser ikke kan overholdes, skal der senest 2 mdr. efter at resultatet foreligger sendes en redegørelse for, hvordan støjen kan reduceres, så de fastsatte støjgrænser kan overholdes.
50. Redegørelsen skal indeholde en tidsplan for gennemførelse af eventuelle støjdæmpende foranstaltninger, og et økonomisk overslag over de foreslåede ændringer.

Transport

51. Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel forekomme spild skal dette straks opsamles.
- ~~52. Gyllekørsel til arealer, der ikke kan nås via markvej, må foregå i tidsrummet 07.00-23.00.~~
- 52a. Gyllekørsel til arealer, der ikke kan nås via markvej, må foregå i tidsrummet 07.00-20.00.
 - 52b. Hvis vejrlige forhold nødvendiggør gyllekørsel udover kl. 07.00-20.00, kan der bruges 3 dage om foråret og 3 dage om efteråret til udkørsel frem til kl. 23.00.
 - 52c. Hvis vejrlige forhold nødvendiggør gyllekørsel udover ovenstående tidsrum, kan der undtagelsesvis køres i weekender. Naboer skal adviseres før disse kørsler.
53. Hvis der opstår gener ved transport til og fra ejendommen Møllelægget 13, 5932 Humble, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige, skal der foretages foranstaltninger, der begrænser generne. Inden etablering skal foranstaltningerne accepteres af tilsynsmyndigheden.

Støv

54. Driften må ikke give anledning til støvgener uden for ejendommens areal, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.
55. Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støvgener skal der foretages støvreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.

Lys

56. Driften må ikke give anledning til lysgener uden for ejendommens areal, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.
57. Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige lysgener, skal der foretages lysregulerende tiltag. Inden etablering skal tiltagene accepteres af tilsynsmyndigheden.

Skadedyr

58. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Institut for Plantebeskyttelse og Skadedyr (Skadedyrlaboratoriet).
59. Hvor foder opbevares og håndteres skal der renholdes og vedligeholdes, så risiko for tilhold af skadedyr minimeres.

Spildevand

60. Al vask af maskiner og redskaber skal foregå på en plads med et for spildevandet vanskeligt gennemtrængeligt underlag, og med afledning af spildevandet til en opsamlingsbeholder.
61. Der stilles desuden vilkår om, at vaskepladsen mindst én gang årligt skal kontrolleres for tæthed. Eventuelle utætheder skal straks reparereres.

Affald

62. Affald skal opbevares sådan, at der ikke er risiko for spredning af affaldsfraktionerne på ejendommen og sådan, at der ikke kan ske forurening af jord, grundvand og overfladevand.

Drift af husdyrbrugets arealer

63. Der må maksimalt udbringes husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til 1,4 DE/ha per planår (1/8-31/7), og således, at der på bedriftens arealer ikke udbringes mere end i alt 29460 kg N (beregnet med 2005/06 normtal) og 5710 kg P (beregnet med 2008/09 normtal). Der må derudover ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk gødning som f.eks. affald.
64. Der skal foreligge godkendelse af aftalearealerne inden disse kan modtage husdyrgødning fra Møllevænget 13, 5932 Humble.

Sædskifte

65. Der skal anvendes et af følgende sædskifter på ejendommen:

- Der skal anvendes et sædskifte, svarende til reference sædskifte, samt en reduktion af kvælstofnormen med 4,1 %. Sædskiftet må have et udvaskingsindeks på højst 93.

Eller

- Der skal anvendes et sædskifte, svarende til reference sædskifte, med etablering af 6 %-point efterafgrøder, udover de lovpligtig efterafgrøder, samt en reduktion af kvælstofnormen på 1%. Sædskiftet må have et udvaskingsindeks på højst 93.

Egenkontrol og dokumentation

66. Der skal foreligge dokumentation for, at husdyrholdet ikke er større end det, der meddeles godkendelse til (eks. i form af effektivitetskontrol).
67. Der skal foreligge dokumentation i form af forpagtnings/udbringningsaftaler, som viser, at der kan disponeres over de nødvendige udbringningsarealer mindst 1 år frem i tiden.
68. Der skal foreligge dokumentation for aftaler om udbringning af husdyrgødning af mindst 1 års varighed.

~~69. Der skal foreligge dokumentation for indhold af N/P i foder (foderkontrol).~~

69.* Der skal føres en logbog eller en produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:

- antal årssøer
- antal fravænnede grise pr. årssø
- fravænningsalder og -vægt
- foderforbrug pr. årssø
- det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEso i foderblandingerne i henholdsvis drægtigheds- og diegivningsperioden

N ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder.

Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.

Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

70. Der skal foreligge dokumentation for den udbragte mængde husdyrgødning samt indhold af N og P (eks. i form af kopier af de indsendte gødningsregnskaber/DLBR Plante IT/Næsgaard markprogram). Der skal anvendes normtal svarende til dem der var gældende på ansøgningstidspunktet.
71. Der skal foreligge dokumentation for sædskifte.
72. Der skal foreligge dokumentation for rengøring af og vedligehold af ventilatorer.
73. Dokumentationen for ovennævnte vilkår (vilkår 66 – 72) skal opbevares i 5 år og kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation. Dokumentationen skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.
74. Beredskabsplanen skal opdateres løbende og mindst én gang årligt.
- 74b. Der skal føres logbog over gyllekørsler der ligger udover tidsrummet 07.00-20.00, samt de gyllekørsler der sker i weekender og på helligdage.
75. Følgende skal registreres i driftsjournal, der skal opbevares i mindst 5 år og fremvises ved tilsyn:
- Hvornår der er foretaget aflæsning af el-, vand- og olieforbrug samt aflæsningsværdier (mindst én gang årligt).

- Hvornår belægningen følgende steder er kontrolleret (mindst én gang årligt) for tæthed samt hvornår eventuelle utætheder er repareret (skal repareres straks):
 - i.* hvor olie opbevares og håndteres,
 - ii.* hvor kemikalier, rester og emballage
 - iii.* på vaskepladsen

75a*. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Ophør af drift

76. Tilsynsmyndigheden skal straks orienteres, hvis driften ophører. Orienteringen skal være skriftlig og skal sendes til tilsynsmyndigheden før ændringen/ophøret indtræder.
77. Ved driftens ophør skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og tilhold af skadedyr. Foranstaltningerne skal drøftes med og accepteres af tilsynsmyndigheden.